

Amerikanskt ös
på pub Bastun

NÖJE. Röda läppstift, kjolar – och armarna täckta av tatueringar. Amerikanska Baby Shakes bjöd på kontraster på pub Bastun i lördags. Och ett sjukäkla ös. På bilden basisten Claudia.

SIDAN 9

Nekades ersättning
trots två läkarintyg

Hårda villkor när man säger upp sig från jobbet "utan giltig orsak"

NYHETER. – Om inte mobbning på arbetsplatsen är giltig orsak till att säga upp sig, så vad är då giltig orsak?

Det undrar en kvinna som i somras sa upp sig från jobbet på egen begäran.

– Jag har bitit ihop så länge att det inte gick längre. Jag har sjukintyg från två läkare, men ändå

satte landskapets arbetskraftskommission mig i karens när det gäller arbetslöshetsersättningen. Jag nekades ersättning under tre månader och måste nu leva på min sambo, berättar hon.

Lasse Karlsson, chef för arbetsförmedlingen och genom det ordförande i arbetskraftskommissionen, säger att han förstår att

arbetstagare kan komma till en punkt där de inte orkar mera.

– Lagen är entydig. Om man säger upp sig själv så får man stå sitt kast. Men kommissionen har egen prövningsrätt och det har nog hänt att den beviljat ersättning trots allt. Då krävs det bra dokumentation.

SIDORNA 4-5

Varför nej till
nätbokning?

NYHETER. Vad är det som gör att resenärer och turister fortfarande inte kan boka bilplats på skärgårdsfärjorna på internet, trots att systemet finns och testas internt? Nya Åland har försökt bena ut frågan, och systemleverantören Hogia har ett enkelt svar:

– Landskapsregeringen måste ta i bruk kreditkortsbetalning. Då betalar man samtidigt som man bokar, säger Hogias försäljningschef **John Bertell**.

Men så lätt är det inte, hävdar sjötrafikchef **Bo Karlsson** vid trafikavdelningen. Turisterna förstår inte mycket av skärgårdsturlistan, och bokningscentralen Ålandstrafiken fungerar därför också som turistinformation.

Meningen är ändå att fler grupper ska kunna boka efterhand.

SIDAN 3

Olja och rök
på Marieburn

Rök. Frank Degerth gjorde rejält med rök i sin Mazda RX-7. Foto: ERKKI SANTAMALA

SPORT. Häftig rökutveckling drabbade Transmars parkering i söndags. Det var fräcka vrållåk som hade intagit asfalten för att bränna gummi. Marieburn lockade både entusiaster och skeptiska åskådare.

SIDAN 17

Målade väggar
igen på Pellas

NYHETER. Skeppargården i Pellas får tillbaka sina ursprungliga, vackra väggmålningar. **Sinikka Siekkeli** har ritat nya schabloner och ska snart sätta i gång med att måla de nya spännpappsväggarna och trycka mönstren.

– Något gott kom det ut av branden i alla fall, säger hon.

Det var när de många lagren av brandskadade och våta tapeter revs bort efter branden som väggmålningarna hittades närmast stocken.

SIDAN 14

Sinikka Siekkeli är lycklig över de schablonmålningar som hittats i alla rum utom ett på Pellas.

Foto: ANNIKA ORRE

Njuter i höstsolen. – Mums! Annika Hambrudd och Kicki Larsson njuter av gott vin, goda ostar och det vackra höstvärdet ute på gården vid Kvarnbo gästhem. Foto: ERKKI SANTAMALA

Vin och pralin på skördefest

REPORTAGE. Helgens skördefest, som varade i dagarna tre, lockade som vanligt ålänningarna att gå man ur huse. Överallt på gårdarna runt om på Åland var det fullt av folk som plockade korgarna fulla av lammkorvar, äppelmust, hembakt bröd, fårfioler, havtornsmarmelad, hantverk och nyskördade grönsaker, äpplen och päron.

Men även goda viner eller exklusiva chokladpraliner hittade man hos de många försäljarna runt om på Åland. Barnen hoppade i hö, red ponnyer, snickrade, sköt prick med pilbåge, klappade djur och körde

tramptraktorer. Ute i höstsolen satt folk och njöt av kaffe med hembakt, ost, köttsoppa, lammburgare och annat gott och lokalt som stod till försäljning.

Efter tio år är Skördefesten större och populärare än någonsin.

SIDORNA 12, 13, 14, 15

folk 5

Gör vad ni vill med min kraschade bil, bara ni kan reparera den, erbjuder **Sanni Jama**.

politik 7

Nathalie Hellström är det senaste tillskottet i Nya Ålands valpanel.

kultur 8

Karl "Ollas-Karl" Holmström sätter nu upp en vindvimpel på ladugårdstaket för att hedra Brändös första beboare.

kultur 9

Lars Karlsson har fått ett treårigt arbetsstipendium av statens tonkonstkommission.

Det börjar bli
mörkare ...

Lågenergi-
lampor
från Osram

Ex. Dulux stavlampor 15W
Motsvarar 75W glödlampor och
med 15 000 timmars drifttid
motsvarande 15 glödlampor

7,60

Gör en insats för miljön
och plånboken, byt till
lågenergilampor!

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170,
FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174
ÖPPET: VARD. 8-17,
TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17),
LÖRD. 9-14

www.byggvaruhuset.ax
BYGGVARUHUSET

Hej, här kommer tre goda råd när du köper säng.

1) Spara inte på kvalitén 2) Betala ändå inte en halv förmögenhet, det finns bra sängar till ett överkomligt pris

3) **Köp säng nu, innan prishöjningen som börjar måndagen den 1 oktober**

Ord. pris 2.030€,
OBS! innan prishöjningen 180x200
Tillfällets pris
Nu 1.624€

Sumo är en exklusiv continentalsäng med två dubbelfjädrande Bonellresårer i botten och en hel vändbar Pocket-Spring resår ovanpå. Åtta sängben ingår. Tillägg för aluminiumben. Den vändbara madrassen levereras som två separata kassetter med ett helt överdrag, dessa kassetter kan fås i olika hårdhetsgrader mjuk, medelmjuk eller fast. Latex bäddmadrass, 9 cm tjock. Sängstorlek: 120 x 200 cm, 160 x 200 cm, 180 x 200 cm, 160 x 210 cm, 180 x 210 cm

Ord. pris 1.547€
OBS! innan prishöjningen 90x200
Tillfällets pris
Nu 1.238€

Ord. pris 1.831€
OBS! innan prishöjningen 90x200
Tillfällets pris
Nu 1.505€

Leo är steglöst inställbar i sitt- och liggställning. Botten består av fjädrande lameller och den vändbara Pocket-Spring resåren är klädd med ett kvalitetsbolster och kan fås i olika hårdhetsgrader, mjuk, medelmjuk eller fast. Latex bäddmadrass 9 cm tjock. Motorn är utrustad med batteri back-up. Fot och sidostöd ingår. Sängstorlek: 80 x 200, 90 x 200 cm, 105 x 200 cm, 120x200, 90 x 210 cm, 105 x 210 cm

Stella är steglöst inställbar i sitt- och liggställning. I botten ligger en Bonellresår och den vändbara Pocket-Spring resåren är klädd med ett kvalitetsbolster och kan fås i olika hårdhetsgrader, mjuk, medelmjuk eller fast. Latex bäddmadrass 9 cm tjock. Motorn är utrustad med batteri back-up. Fot och sidostöd ingår. Sängstorlek: 90x200 cm, 105x200 cm.

TILLFÄLLET

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 **Lördag -Söndag 11-16**

Tel. 17 570, fax 17 581. Vi finns i industriområdet vid Kalmsta Se även vår hemsida: www.nordiska.ax

Tre år till med åldersblandning

– Jag kan inte tänka mig att driva en grundskola där några av lärarna vägrar arbeta i en viss grupp, skriver Övernäs skolas förstandare Petra Brunila.

Foto: JONAS EDSVIK

Övernäs skola bör avveckla det åldersintegrerade systemet också i årskurserna 1-3 – men inte förrän om tre år.
Det föreslår skolans förreståndare Petra Brunila i ett brev till skoldirektören och skolnämnden.

En orsak är att det inte finns ett 100-procentigt stöd i lärarkollegiet för behålla åldersblandningen.

– I diskussioner med lärarna har det framkommit att det finns sådana som inte alls kan tänka sig att arbeta i en åldersintegrerad grupp och det har jag tagit fasta på. Jag kan inte tänka mig att driva en grundskola där några av lärarna vägrar arbeta i en viss grupp utan mitt mål har från början varit att man i en 1-6-skola ska kunna arbeta med samtliga åldersgrupper, skriver hon.

Avvecklingsperioden på tre år motiverar Petra Brunila med att nybörjarna blir så få under de tre kommande läsåren att det är bra för eleverna om arbetet sker åldersintegrerat för att undgå stora grupper med nybörjare på 20 och 21 elever.

– Om vi då håller kvar det åldersintegrerade systemet kan vi mycket lättare tillmötesgå elever med speciella behov, till exempel sådana som arbetar bättre i en mindre grupp. Läsåret 2011-12 får vi så många nybörjare att vi kan ha två paralleller i årskurs 1, skriver hon.

Ståhej i våras

Vad som händer efter det, ifall antalet nybörjare åter minskar, framgår inte. Ett av motiven för åldersintegreringen när den infördes i slutet av 1980-talet var just att undvika stora grupper av nybörjare i samma klass.

I våras var det mycket ståhej kring åldersintegreringen. Då ville lärarna fortsätta med rådande system – åldersblandat i årskurserna 1-3 och årskursbaserad undervisning i 4-6 – och efterlyste arbetsro. Efter höstens kollegiemöten, där undervisningsformerna har diskuterats, har den nya situationen uppkommit.

Den utredning som gjorts av skolnämnden visar att det behövs lika många klasslärartjänster i höst oberoende av undervisningsform, men att antalet klasser och lärare på lång sikt blir mindre med åldersintegrering. En försiktig kalkyl visar en skillnad på tre lärare för sex år.

ANNIKA ORRE

Varför så svårt för folk att boka plats på skärgårdsfärjan på nätet?

Aktörerna skyller på varann

Trafikavdelningen och företaget Hogia, som levererat bokningssystemet för skärgårdstrafiken, skyller på varandra för att allmänheten fortfarande inte kan boka plats på skärgårdsfärjorna på nätet.
Nya Åland har försökt reda ut var det brister.

Förra veckan gick lagtingets finansutskott till skarpt angrepp mot landskapsregeringens upphandling av bokningssystem för skärgården. Tidigare har landskapsrevisorerna kommit med kritik för att systemet fortfarande inte är i bruk trots att det gått lång tid.

Fortfarande måste alla som ska åka skärgårdsfärja boka per telefon – på kontorstid.

Trafikminister **Runar Karlsson** (c) har besvarat kritiken med att man inte vågar släppa ut bokningssystemet till allmänheten eftersom risken är att folk bokar bilplats men inte kommer, och att färjorna därför riskerar att bli halvtomma.

Men varför ska det vara så omöjligt i dag när det går att boka – och betala – allt annat mellan himmel och jord på nätet?

– Det är inte alls omöjligt. Funktionen finns i systemet, hävdar **John Bertell**, försäljningschef på Hogia som levererat systemet.

Boka och betala

Hans uppfattning är att Ålandstrafiken valt att prioritera ner nätbokningen. Olika omständigheter, som att personalen är på moderskapsledighet, har enligt honom lett till att ibruktagandet sinkats.

– Huvudproblemet är brist på personal.

Lösningen på problemet med bokade, men outnyttjade, platser är enligt honom enkel.

– Ålandstrafiken kan kräva att den som bokar en plats betalar samtidigt. Kravet är att landskapsregeringen tar i bruk kreditkortsbetalning, i praktiken ett avtal med Kre-

Lång väntan. De som vill boka bilplats på någon av skärgårdsfärjorna på nätet får bereda sig på ytterligare väntan. Problemen tycks svåra att övervinna, även om Hogia, som levererat systemet, uppger att lösningen är väldigt enkel. Det är bara för landskapsregeringen att ta i bruk kreditkortsbetalning som gör det möjligt att boka och betala på samma gång. På bilden stävar Alfågeln in till Lappo.

Foto: ERKKI SANTAMALA

ditlaget och betalar en viss kostnad.

Exempelvis Eckerölinjens nätbokning är uppbyggd på det sättet.

Han förnekar att det skulle vara något fel med själva upphandlingen. Hogia har, berättar han, lång erfarenhet av mycket större upphandlingar än Ålandstrafikens.

Används internt

Trafikavdelningens chef **Niklas Karlman** är också han pappaledig. I hans ställe reder sjötrafikchef **Bo Karlsson** ut begreppen.

– Sedan oktober används nätbokningen internt av Ålandstrafiken. Men allmänheten har inte tillgång till det ännu.

Enligt honom är det de små färjorna och det kom-

plicerade sjötrafiknätet som gör det hela komplicerat.

– Vi har tänkt göra så att vi delar upp användarna i olika grupper så att utvidgningen sker gradvis. De som kommer in i systemet ska registrera sig så att vi kan identifiera resenärerna, till exempel för att vi ska kunna fakturera dem.

Det betyder att spontanturisterna, de som på egen hand vill boka en resa i den åländska skärgården, förblir utanför systemet länge än.

– Vi tycker egentligen att det är bra att de ringer till bokningen. Många turister vet inte mycket om skärgården och på Ålandstrafiken får man ofta börja med att förklara. Vi tror att det blir mycket problem om bokningen är öppen för alla.

En annan sak som krånglar till det är enligt honom det att färjor ibland byter plats när något måste repareras, till exempel. Den ersättande färjan kan ha kapacitet för färre bilar, och då blir det problem. Besvärligt är det också med alla de olika turisttorna – jul, påsk och så vidare.

Men Bo Karlsson är också

kritisk mot Hogia.

– Jag tycker att det går långsamt. Programmet skulle faktiskt ha levererats före chefsbyten och föräldraleligheter. Det skulle ha levererats före sommaren 2006.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Fakta/Pris

- Engångskostnaden för Hogias bokningssystem är 35.700 euro.
- Hyra på 1.300 euro tillkommer varje månad.
- Landskapsregeringen har hållit inne med vissa betalningar till Hogia. När nätbokningssystemet tas i bruk fullt ut betalas fulla hyran.

Annica Jansson, Ålands turistförbund:

Bör kunna betala med kreditkort

– Man måste kunna boka på nätet och betala med kreditkort. Systemet borde ha varit i gång för länge sedan.

Det säger **Annica Jansson**, vd för Ålands turistförbund, om trasset med skärgårdstrafikens bokningssystem.

Hon berättar att intresset bland turister för den åländska skärgården är jät-

testort, men att det också är ökänt att det är krångligt och omständligt att dels komma fram per telefon för att få boka plats, dels få information om hur man ska ta sig dit man vill.

– I fjol handlade hälften av alla samtal som kom till turistförbundet om skärgårdstrafiken. Jag vet att också många turistföretag har samma problem. Samtalen

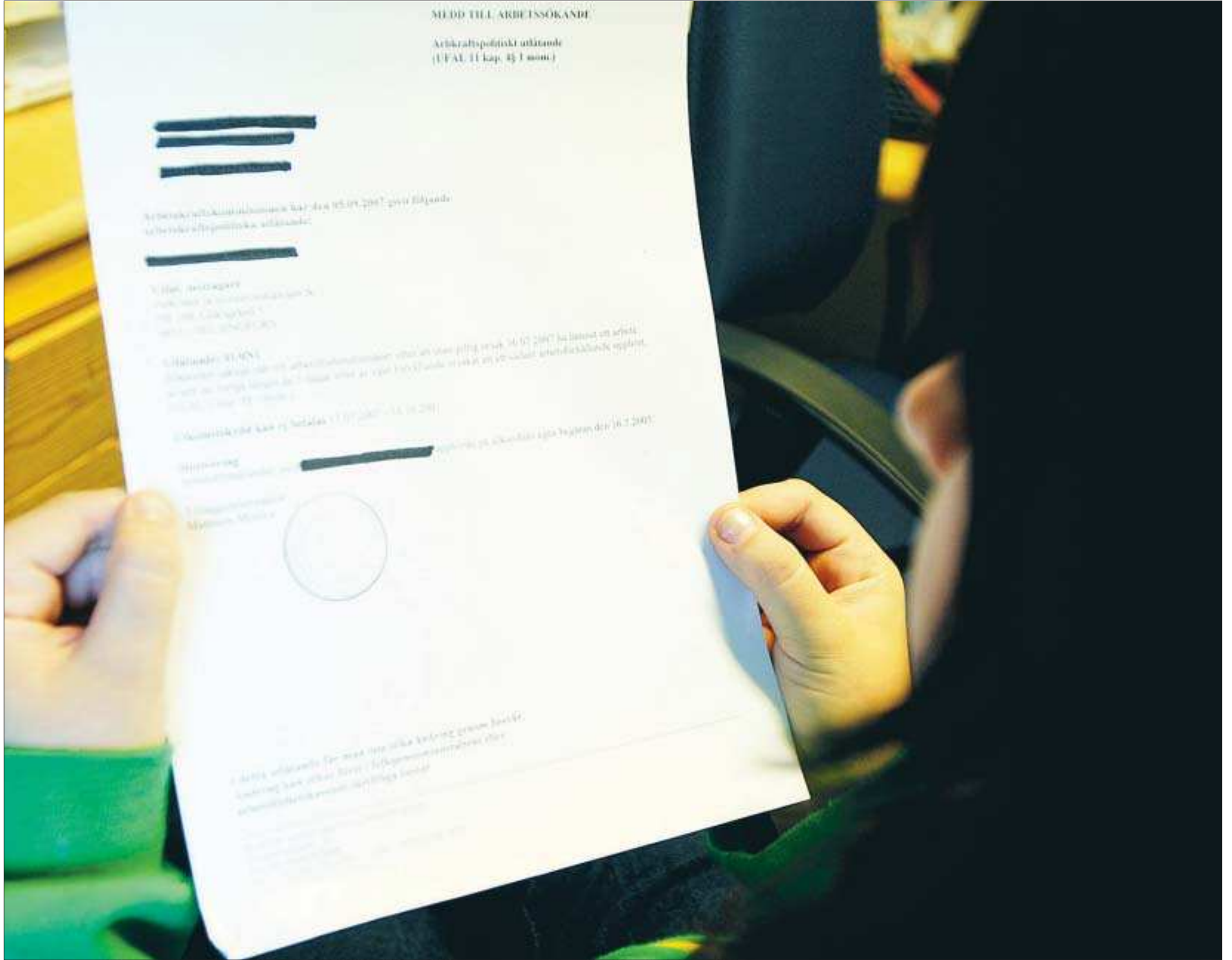
tar mycket av våra resurser och belastar på det viset hela turistnäringen. (ao)

Kreditbetalning. De som reser med skärgårdsfärjorna måste kunna betala med kreditkort, anser turistförbundets vd Annica Jansson.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

”Det känns som att jag straffas”

Sa upp sig efter mobbning – nekas arbetslöshetsersättning

Avslag. Om arbetskraftskommissionen anser att en arbetstagare sagt upp sig från jobbet utan giltig orsak så får man ingen arbetslöshetsersättning på tre månader. – Varför räknas inte mobbning på arbetsplatsen som giltig orsak, undrar en kvinna som fått avslag trots att hon i två omgångar varit sjukskriven på grund av psykisk stress. Personen på bilden är inte samma som i artikeln.

Foto: ANDREAS DIENERT

– Om mobbning på arbetsplatsen inte är en giltig orsak till att säga upp sig, så vad är då giltig orsak?

Den frågan ställer en kvinna till landskapets arbetskraftskommission efter att ha nekats arbetslöshetsersättning – trots intyg från två läkare.

Kvinnan vill inte framträda med namn. Orsaken är dels att hon inte vill peka ut sin tidigare arbetsplats, dels att hon inte orkar.

– Jag har haft så många motgångar under de senaste åren så nu är jag helt körd i botten. Jag vänder mig till tiden för att försöka få hjälp, eller åtminstone svar på mina frågor. Jag vet inte vad annat jag kan göra, säger hon.

På grund av olika fysiska åkommor har hon varit sjukskriven i sammanlagt nästan två år.

– Därför blev jag obehövlig på jobbet. Jag orkade inte som tidigare när jag började igen. Jag upplevde att arbetsledningen mobbade mig.

Två läkarintyg

Hon blev sjukskriven igen under två månader i våras på grund av mobbningen. Två läkare vid ÅHS psykiatriska vuxenmottagning skrev ut sjukintygen.

Till slut gick det inte längre. I juli sa hon upp sig.

– Långt före det var jag i kontakt med arbetsförmedlingen för jag visste att jag måste byta jobb, för min egen skull. Min kontaktperson på arbetsförmedlingen har försökt peppa mig så att jag inte skulle säga upp mig utan att ha något annat jobb, men till slut fanns det ingen annan utväg. Jag hade bitit ihop i så många år att det till slut inte gick längre.

Hon sökte därför arbetslöshetsersättning – utkomstskydd kallas det numera – hos landskapets arbetskraftskommission. Beslutet kom först den 5 september trots att hon jobbade sin sista dag i mitten av juli.

”Utan giltig orsak”

Kommissionens beslut blev att hon inte får utkomstskydd under tre månader eftersom hon sa upp sig ”utan giltig orsak”. Beslutet gäller till 14 oktober.

Hon är djupt kritisk mot kommissionens agerande.

– Hur kan man bara bestämma att en människa som mår dåligt på grund av jobbet ändå ska vara kvar? Men det var väl naivt att tro att arbetsförmedlingen kan hjälpa folk. Vad är giltig orsak att säga upp sig om inte mobbning är det? Det framgår ju ur läkarintygen hur sårad och kränkt jag känt

mig, så jag anser inte att man kan säga att jag sagt upp mig utan giltig orsak. Något måste ju vara fel om man ska tvingas gå till ett arbete där man mår så dåligt.

Utan pengar

Beslutet tog henne hårt.

– Nu orkar jag inte längre. Jag har inga pengar att leva på. Mina besparingar har sinat. Jag tvingas leva på min sambo. Jag får heller inget bidrag via kommunens socialbyrå med motiveringen att min sambos inkomster är för höga.

Hon klarar september månads utgifter ”med nöd och näppe”. Banklånekostnaderna på 59 euro i månaden är svårare att klara av.

”Jag som bara vill vara frisk och få ett jobb som jag kan gå till”, säger hon.

– I stället känns det som om jag ska straffas. Jag har sökt så många jobb, men jag

får inget svar från de arbetsplatser jag varit i kontakt med. Så länge man är frisk är allt bra men blir man sjuk är man inte vatten värd. Det känns nästan som om myndigheterna på Åland jagar bort mig.

Inte heller facket

Inte heller facket kan hjälpa, säger hon, även om facket har en mobbningsgrupp.

Överklaga beslutet kan hon först när hon får det slutliga beskedet från arbetslöshetskassan som hon betalat till under alla år.

I onsdags var hon i kontakt med arbetslöshetskassan. Då framgick det att hon fått fel information från arbetsförmedlingen om vilka intyg hon skulle skicka in till facket.

– Så nu är jag tillbaka på ruta ett, säger hon uppgivet.

– Nu tycker jag faktiskt att det är dags för en ursäkt!

Fakta/Kommissionen

■ Arbetskraftskommissionen tillsätts av landskapsregeringen.

■ Den senaste utsågs i juli 2006. Förslag på medlemmar i nästa kommission har begärts in.

■ Ordförande är **Lasse Karlsson** med **Yvonne Aspholm** som ordförande.

■ Representanter för arbetsgivarsidan är **Ulrica Danielsson** och **Kimmo Kostianen** med **Lasse Dahlman** och **Heidi Wik** som suppleanter.

■ Representanter för arbetstagsidan är **Tommy Lindholm** och **Regina Stenroos** med **Heidi Vuokko** och **Pekka Erämetsä** som suppleanter.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Arbetsförmedlingens chef. Lasse Karlsson skulle gärna se att fler fall provas i domstol för att få prejudikat. Foto: JONAS EDSVIK

Lasse Karlsson, ordförande i kommissionen:

Läkarintygen är centrala

– **Läkarintyg är centralt när arbetskraftskommissionen fattar beslut, säger Lasse Karlsson, ordförande i kommissionen i egenskap av chef för arbetsförmedlingen.**

Han delar ordförandeskapet med **Yvonne Aspholm**. Lasse Karlsson var inte ordförande vid mötet den 5 september då beslut fattades om kvinnan i artikeln här intill skulle beviljas arbetslöshetsersättning trots att hon sagt upp sig själv från sitt jobb.

Lagen säger att den som säger upp sig utan giltig orsak inte genast får arbetslöshetsersättning.

– Det är grunden. Men visst finns det fall där kommissionen beaktat förmildrande omständigheter och ändå beviljat ersättningen, säger han.

Det som lagen menar med ”giltig orsak” är till exempel att arbetsgivaren inte har betalat lön. Då kan man säga upp sig och ändå ha rätt till arbetslöshetsersättning från dag ett.

Ryggont lättare

Om man säger upp sig på grund av att man inte kan jobba på grund av någon fysisk åkomma, som ryggont, så är det lättare för kom-

missionen att göra undantag från lagen än om diagnosen är utbrändhet eller mobbing på arbetsplatsen, trots att den sortens ärenden ökat mycket på senare år.

– Där tittar kommissionen ofta på vad arbetsgivaren har gjort för att komma ur sin situation. Har han eller hon försökt prata med arbetsgivaren? Har arbetslöshetsmyndigheten kontaktats? Söker han eller hon nytt jobb via arbetsförmedlingen? Helhetsbilden är viktig.

Lasse Karlsson har varit med och fattat beslut som går emot lagens grundkrav. Han har också sett många läkarintyg som varit för vaga för att sådana beslut ska kunna fattas.

Orättvist?

Är inte det här ett orättvist system, i synnerhet som det inte i efterskott går att kontrollera att sökande behandlats likvärdigt i kommissionen?

– Jo, men som regelverket ser ut så måste arbetstagare streta på väldigt länge och ha väldigt god dokumentation innan det är ”giltig orsak” att sluta på egen begäran. Han har stor förståelse för

att arbetstagare helt enkelt inte orkar jobba kvar och att sista utvägen är att sluta, utan att orka planera för framtiden och arbetslöshetsersättningen.

– Därför är det bra att det här diskuteras. Gärna skulle jag se att fler fall provas i domstol för att vi ska få reda på hur vi ska besluta.

Klara intyg

Han har tittat igenom de fall som avgjorts på sistone i kommissionen och konstaterar att undantag gjorts i de fall där läkarintygen klart visar att uppsägningen beror på arbetsuppgifterna eller på arbetsplatsen. Då ser kommissionen det som förmildrande omständigheter.

Vet läkarna om det här?

– Vi har haft möten med läkare där vi framfört våra synpunkter.

En annan viktig omständighet är att läkarintyget gäller vid tiden för uppsägningen, inte tidigare eller senare, noterar han.

Är det inte mycket begärt att den som är sjuk ska veta allt det här?

– Ja, tyvärr. Man ska egentligen vara frisk för att kunna och orka hantera den här typen av frågor.

ANNIKA ORRE

Gör vad som helst med min risiga bil!

”Fattig studerande” vädjar om hjälp efter olyckan

Rullar, men inte mer. Sanni Jamas bil från 1990 är rejält skadad efter dikeskörningen. Nu behöver Sanni hjälp, hon har inte råd att reparera bilen själv. Foto: ANDREAS DIENERT

För en dryg vecka sedan körde Sanni Jama i diket. Bilen voltade, tre rutor gick sönder och taket trycktes ihop. Som fattig studerande har hon inte råd att reparera bilen och efterlyser nu någon som vill göra om hennes bil. – Jag lånar konceptet från MTV och ”pimp my ride”. Om någon reparerar min bil kan de göra vad som helst med den. Jag kör till exempel gärna omkring med reklam på bilen, säger Sanni Jama.

Sanni Jama studerar på Folkhögskolan och tog för ovanlighetens skull bilen till skolan på fredag.

– Jag brukar alltid ta bussen men på fredagar börjar jag senare så det går ingen lämplig buss.

Bältet räddade

Sanni hade genom en kompis hört talas om en kortare väg till skolan och körde genom Emkarby för att ta Markusbölevägen.

– Jag hade aldrig kört den vägen förut och tänkte kanske mer på om jag skulle hitta rätt än fokuserade vägen. Att jag körde i diket är förstås helt och hållet mitt eget fel, säger hon.

I den första branta kurvan körde hon i diket.

– Det kan inte ha gått särskilt snabbt eftersom jag just svängt från den större vägen. Jag hann inse att jag tappat kontrollen och att jag skulle hamna i diket, men inte att jag skulle volta. Plötsligt hängde jag ner från taket.

Sanni hade tur. Då bärgningsbilen kom till platsen sa chauffören att han varit med om att personer dött av liknande dikeskörningar.

– Jag hade bältet på, tack och lov. Jag klarade mig så gott som oskadd.

Behöver hjälp

Trots glädjen över att inte ha skadats blev Sanni olycklig över bilens skick.

– Jag har haft bilen i tre år och köpte den begagnad. Den har alltid gått som en klocka.

Hon vill inte tigga, men är medveten om att det är det hon delvis gör.

– Jag är fattig studerande och har varken råd med en ny bil eller att reparera den gamla. Jag behöver verkligen min bil. Som det nu är kan jag inte ta mig till skolan på fredagar. Jag jobbar ibland som barnvakt och behöver skjutsa barnen. Andra kvällar jobbar jag vid Posten i Sviby och dit

går inga bussar. Jag behöver hjälp!

Sponsor?

Pimp my ride-konceptet kommer från MTV. Gamla bilar rustas upp enligt ägarnas personlighet och intressen. Om någon åtar sig att göra om Sannis bil följer Nya Åland med upprustningsarbetet.

– På det här sättet blir det mer underhållande för läsarna också, säger Sanni.

Hon är öppen för allt.

– De som rustar upp bilen får göra vad de vill med den. Jag hoppas på en sponsor som vill använda bilens utseende i reklamsyfte.

Efter krocken går bilen att köra, men alla tre bakrutor är sönderslagna och taket är buckligt. Höger sidospegel hänger löst och grillen är trasig. Det finns en del att göra således.

– Jag har ingen tidsbegränsning. Jag fattar ju att någon troligen reparerar min bil på fritiden och då kan det inte gå så snabbt.

Om någon vill reparera och göra om Sanni Jamas bil skall de ta kontakt med Karin Erlandsson på Nya Åland, tel. 528 467.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn
ALVAR

Dop

Viktor August Holmström döptes i lördags i Saltviks kyrka. Föräldrar är Sue Jokinen och Benny Holmström i Saltvik.

Vi firar 1-15 år

Kevin Blomqvist i Hammarland fyller 1 år i dag, den 24 september. Grattis gulle! Massor med pussar och kramar från storebror Liam, mamma och pappa!

Kevin Blomqvist i Hammarland fyller 1 år i dag, den 24 september. Han gratuleras av farmor och farfar.

Tristan Söderlund på Måsvägen i Mariehamn fyller 3 år i dag, den 24 september. Gratulationerna kommer från mormor och morfar.

TACK

Ett varmt tack till er alla som hedrat minnet av vår älskade

Meri Lundell

Tack även till Gullåsen och De Gamlas hem för god omvårdnad.

De anhöriga

Gratulerar 80 år

PER SUNDBERG

Namn: Per Sundberg.
Född: den 26 september 1927 i Finström.
Bor: i Finström Svartsmara.
Yrke: pensionerad byggnadsarbetare.
Familj: hustrun **Maj-Len** f Friberg, barnen **Anette, Caroline, Albert** och **Sara** med familjer i vilka ingår nio barnbarn.
Intressen: grönsaksodling till husbehov.
Födelsedagen: firas i familjekretsen.

OBS! Det händer

MÅNDAG 24.9 DISKUSSIONSKALAS ■ ■ Stadsbiblioteket kl 19-21.00.

■ Kl 19.00. Kulturdelegationens ordförande Maria Hanström välkomnar alla. Dur-Rackarna spelar.
■ Kl 19.20. Diskussionskalaset börjar. Ledare: Lotta Angergård och Erik Hemming.
■ Kl 20.00. Kent Danielsson framför sin poesi.
■ Kl 20.45. Dansgrupp från Musikinstitutet uppträder.
■ Kl 20.55. Kent Danielsson ger oss några ord på vägen med sin poesi.
■ Kl 21.00. Slutord.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blandad musik från baren.

TISDAG 25.9 MUSEIGUIDNING ■ ■ Ålands lagting kl 12.00.

Konstintendent Susanne Procopé Ilmonen och utställningsassistent Heidi Sjöblom guidar bland lagtingets konstverk.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blandad musik från baren.

Antonia ska hon heta, lillasyster till Olivia 6 år och William 8 år. Hon föddes den 18 september klockan 03.45, vägde 3.315 gram och var 48,5 cm lång. Föräldrar är Sara och Stephen Kemetter i Mariehamn. Foto: ANDREAS DIENERT

Scott blir namnet på gossen som föddes den 18 september klockan 11.20. Han är lillebror till Rick 6 år och Ian 4 år. Föräldrarna heter Lynn och Thomas Mattsson och familjen bor i Finström Väststråsk. Foto: ANDREAS DIENERT

Kom ihåg

■ ■ **Alandia strings (fd. Barnfiolen):** Tar emot nybörjare till höstterminen. Barn kring förskoleåldern uppåt är välkomna. I violinpedagog Marita Sandbergs undervisning ingår fiolspel efter noter och på gehör, musikteori, trevligt spelumgänge och medverkan i konserter på barnens egen nivå. För mer info och anmälan, ring Lena Isaksson-Ahlskog tfn 0457 3430 220.

■ ■ **Agility.ax:** Helgen 20-21 oktober ordnas en tävlingsinriktad agilitykurs med Mikko Aaltonen som ledare. För mera information och anmälan se www.agility.ax.

■ ■ **Bild och formskolan:** Höstmöte 27 september kl 19.00 i skolans lokaler på Klintvägen. Stadseenliga förhandlingar.

■ ■ **Eckerö pensionärsförening:** Månadsträff på Ekergården

onsdag 26.9 kl 13.00. Gäst: Rainer visar diabilder från Parisresan.

■ ■ **Folkhälsan i Finström:** Motionsdansen börjar på Karl Ers i Bjärström onsdag 26.9 kl 19.30. Alla hjärtligt välkomna.

■ ■ **Mariehamns marthaförening:** Vår traditionella kyrkogångsdag, sker söndagen den 30 sept. till Föglö kyrka. Vi åker med färgturen som går 9.30 från Svinö.

■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Pensionärsradio på måndag kl. 15.05. Glimtar från Norra Ålands pensionärs konsert och intervjuer med Juhani Ilmanen och Tom Andersson, som bägge skall gå i pension. Redaktör Rainer Johansson

■ ■ **Moderatokören:** Övning fredag 28.9 kl 13.00 i Mariehamns församlingshem.

■ ■ **MS-gruppen:** Träff tisdagen den 25 september kl. 18.30. Plats: HandiCampen, Skarpansvägen 30, biblioteket (norra ingången). Se www.handicampen.ax/grupper för mera information. Hjärtligt välkomna!

■ ■ **Norra Ålands pensionärer:** Musik- och sångcafé i Rosengård onsdagen den 3.10 kl 14.00.

■ ■ **Socialmissionen på Åland:** Styrelsemöte måndag 24.9 kl 19.15 Skarpansvägen 28.

■ ■ **Ålands marthadistrikt:** Styrelsemöte tisdag 25.9 kl 10.00 på kansliet.

■ ■ **Ålands reumaförening:** Onsdagen den 26 september kl. 13.00 föreläser Pol.dr. Monica Eriksson i ämnet "Från riskfaktorer för sjukdom till resursfaktorer för hälsa - forskning i hälsofrämjande" i Själstyrelsegårdens auditorium.

ÅLANDS BILDNINGSFÖRBUND

På senaste styrelsemöte beviljades Ålands synskadade 560 euro för sin borstbindarkurs, Ålands folkdräkt och kulturförening 300 euro för att sy folkdräkter och Åland slöjd och konsthantverk 420 euro. Bidragen utbetalas som vanligt mot redovisning innan årets slut. 10 st av Vårens kurser väntar ännu på redovisning eller 3755 euro på att betalas ut. ÅBF skjuter fram sitt 25 års firande till den 6.11 Föreningar som vill delta och samtidigt informera om sin förening bör ta kontakt innan den 1.11. För mera information om jubileet kontakta **Mikael Erickson** bildningsforbund@aland.net måndagen den 24.9 är det Bildningsforums möte i HKI, kansliet obemannat men nås som vanligt, alltid på tfn. 16660.

Åland vill nominera för litteraturpris

Åland vill, liksom Färöarna och Grönland, få rätt att nominera författare till Nordiska rådets litteraturpris.

På torsdagen sände landskapsregeringen ett brev i frågan till Nordiska ministerrådet där man anholder om att få delta på samma villkor som de övriga självstyrande områdena. I brevet skriver landskapsregeringen att Åland sedan länge har goda möjligheter att delta i det nordiska kultursamarbetet på olika nivåer men att man noterat noterat ett område där Åland som enda samarbetspart står utanför samarbetet: För Nordiska rådets litteraturpris får Åland självt inte nominera egna författare.

Landskapsregeringen har erfarit att orsaken till att Åland inte tillåts nominera egna författare för litteraturpriset är att svenska språket redan är väl representerat i dessa sammanhang; förutom Sverige kan även Finland nominera författare som skriver på svenska.

Man nöjer sig dock inte med denna förklaring:

"Ålands landskapsregering anser dock att skönlitteratur har flera komponenter än språket. Litteraturen inkluderar även berättartraditioner och avspeglar specifika och egenartade kulturella och andra samhälleliga omständigheter. Därför bör inte enbart språket utgöra ett kriterium för nominering av kandidater för Nordiska rådets litteraturpris." (jk)

Föreläsningen ordnas i samarbete med Landskapsregeringens hälso- och sjukvårdsbyrå.

■ ■ **Parkinson-gruppen:** Träff tisdagen den 25 september kl. 19.00. Plats: HandiCampen, Skarpansvägen 30. Information om kurs. Se även www.handicampen.ax/grupper. Hjärtligt välkomna!

■ ■ **Zhineng qigong:** Grundkurs i Zhineng qigong 29-30.9. För anmälan och information ring Sonja 17 889 eller Bitta 0457 342 1927.

DÖDA

Bonden

Olof Mauritz Jansson

* 04.02.1913 Hammarland
† 17.09.2007 Hammarland

*Du har gjort Ditt dagsverk
mödans dag är slut
tyst svävar minnena
på stigar som Du gått
Det går en hymn från markerna
som stått Dig nära
Det går ett tack, ett hjärtats tack från
Dina kära*

Stiftelsen för Främjandet av
Åländsk historisk forskning

Jordfästningen äger rum i Hammarlands kyrka lördagen den 29 september 2007 kl. 12.00. Därefter inbjudes vänligen till minnestund i Catharinagården.

VALET 2007

Än slank han hit, än dit

Obundna bjöd in politikerkollegor till puttkamp på 20-årsjubileum

– Ja, du är ju lite högvriden!

Kommentarerna haglade när Obunden samling bjöd de andra partiernas representanter på putt-tävling på partiets 20-årsjubileum i lördags.

Jubileet hölls i Eckerö med golfbanan runt hörnet. Efter den officiella mottagningen, med gratulanter från övriga lagtingspartier, ordnade **Bert Häggblom**, obundnas första frontfigur, tävlingen på golffrangen. Nu gäller det att mäta alla krafter inför stundande val, och helt fel är det ju inte att kunna fira 20 år under valupptakten.

Ovana puttare

Mycket kan sägas om politiker-
nas förmåga att slå bollen i hål.
Ock mycket sadess också.

Lantrådet **Roger Nordlund** (c) urskuldade sig: Han är ovan att spela golf och håller dessutom klubban med vänsterhandsgrepp.

Obundnas partiledare **Gun-Mari Lindholm** visste knappt vart hon skulle slå bollen. Liberalernas partiordförande **Viveka Eriksson** lyckades en gång, men missade grovt andra gången.

Den enda som lyckades spika två gånger var **Brage Eklund**, Ålands framtid. Men så var han också nästan hemma och kan förmodas ha tränat en och annan gång på golfbanan.

Mycket har hänt sedan Obunden samling bildades 1987. Bert Häggblom berättar.

– Det var när jag var pappaledig 1987 som jag började fundera på ett nytt parti. På den tiden var det mycket stridigheter mellan centern och liberalerna, och **Bengt Häger** i Hammarland skrev insändare. Jag tog kontakt med honom och så kom vi igång som en motvikt till (c) och (lib).

Omvälvning

Första valet gav två mandat i lagtinget. Samtidigt kom de gröna in, också med två leda-

I putten. Inte gick det så rakt när obundna jubileumsputtade golfbollar, men bollarna rullade i alla fall någorlunda åt samma håll. Från vänster Fredrik Karlström, Bert Häggblom, Gun-Mari Lindholm och Danne Sundman. I bakgrunden kollar politikerkollegorna.
Foto: ANNIKA ORRE

möter.

– Det året blev det en omvälvning av hela det politiska fältet.

Han konstaterar att partiet lyckats bra genom åren med att få in nya ledamöter.

– Helst skulle jag se att ingen sitter längre i lagtinget än åtta år i sträck. Sedan behövs det nya krafter.

Själv lämnade Bert Häggblom lagtingspolitiken för gan-

ska länge sedan.

– Nu är jag bara styrelsemedlem i partiet. men i kommunvalet ställer jag upp.

Närmare (åf)?

Vad säger du om påståendet att (ob) närmast sig (åf)?

– Obundna kan samarbeta med alla om man är överens om sakfrågorna. Grundbulten är

språket och näringsrätten. Jag tycker inte man ska kritisera (åf) för deras vision. Varje parti måste få ha sina visioner.

Vilken är obundnas vision?

– Utveckla näringslivet och ta vara på ungdomarna som studerar utanför Åland. De är en viktig resurs.

Gun-Mari Lindholm tycker att framtiden ser ljus ut.

– Vi har många unga kandidater. Åtta av 38 är under 30 år. Hälften är under 40 år. 17 av 38 är företagare, så där är vi klart bäst. Hos oss är svårigheten snarast att få äldre män att ställa upp!

Valfläsk

Bland gratulanterna märktes också riksdagsledamot **Elisabeth Naucér** som tackade för

uppbackningen i riksdagsvalet genom att förära partiet ett rejält stycke valfläsk, inslaget i presentpapper.

– Jag tyckte att de kunde behöva lite tillskott efter allt de gjorde av med inför riksdagsvalet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Ny medlem i Nyans valpanel

”För mycket trafik i politiken”

VALET 2007. Nathalie Hellström är det senaste tillskottet i Nya Ålands valpanel. Hon ersätter Anna Vesa som valt att kandidera i lagtingsvalet.

Nathalie Hellström tycker att miljö, vård och utbildning är de viktigaste politiska områdena.

Är politik viktigt?

– Ja, det är väl det.

Gör val någon skillnad?

– Ja, det är ju det enda sättet vi kan påverka vem som ska föra fram våra åsikter.

Vilka är de viktigaste politiska frågorna på Åland?

– Miljö, vård och utbildning.

Vad handlar politiken för mycket om?

– Trafik. Jag tycker det finns viktigare problem än till exempel rondeller.

Vad handlar politiken för lite om?

– Det vet jag inte.

Sämsta politiska satsning på senare år?

– Det måste nog vara alla dessa vägbumpers.

Vilka vallöften vill du se?

– Jag vill se ett löfte om en förbättring av miljön. Jag vill inte se för många löften för då blir dom svårare att hålla.

Tror du på vallöften?

– Nej.

Vilken fråga vill du ha

svar på under valrörelsen?

– Vad har ni för konkret miljöplan?

Hur fungerar det med 16 kommuner på Åland?

– Jag är tyvärr inte så insatt i hur det funkar ute i kommunerna eftersom jag har bott i Mariehamn hela mitt liv. Det här är en fråga som jag inte prioriterar.

När bestämmer du dig för vem du ska rösta på?

– Långt före valdagen.

Röstar du på ideologi eller person?

– För min del är person viktigare, för det är bättre med en bra politiker än en bunt

vallöften.

Vore det bättre med rena personval, utan partier?

– I vissa fall, men ju fler viljor desto svårare är det att samarbeta, vilket kan göra personsystemet svårt. Personligen håller jag inte på något parti.

Röstar du på samma person eller parti varje val eller byter du?

– Jag har inte röstat så länge, så det har nog blivit samma.

Hur tar du del av information om partierna och kandidaterna?

– Genom tidningen.

ANDERS SIMS

anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Nathalie Hellström sitter i Nya Ålands valpanel.

Foto: ANDREAS DIENERT

Fakta/Nathalie Hellström

Ålder: 21.
Bor: Mariehamn.
Yrke: Servitör.

Här är hela panelen:

- Satu Numminen
- Tom Österlund
- Bo-Erik Sandell
- Nathalie Hellström
- Bertel Lindholm
- Jutta Lemberg-Lindqvist
- Ulf Johansson

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Att skriva och att forska är en mycket ensam sysselsättning.

MAX ENGMAN, HISTORIEPROFESSOR VID ÅBO AKADEMI.

Orientaliskt med Vivakören

Jubilerar. Vivakören fångad under en konsert för ett par år sedan. Nu ser man fram emot en jubileumsföreställning med orientaliska förtecken i slutet av oktober.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Orientaliska stämningar ur ”Tusen och en natt” skall bli med Vivakören som fyller 20 år och ger en annorlunda konsert på Ulfesby köllarkrog i slutet av oktober.

Enligt damkörens dirigent **Lena Svartström** är det en länge närd dröm som går i uppfyllelse med konserten den 27 oktober. Det blir en föreställning där dirigentens traditionella roll tonas ner och alla körmedlemmar fungerar tillsammans.

– Jag har ju jobbat med in-

studeringen, men i själva konserten fungerar jag som vanlig körmedlem och pianoackompanjatör, säger hon.

Glad är Lena Svartström att föreställningen frigör sångarna från de traditionella körmaparna.

Egna texter

Föreställningen har också vuxit fram under hela körens aktiva medverkan. Det är körmedlemmarna själva som står för texterna. Musiken däremot är en blandning med stor spännvidd, allt från **Karin Renqvists** ”Natt

över jorden” via visa och tango till musik av **Georg Riedel**, **Mikis Theodorakis**, **Joakim Thåström**, afrikanska tongångar, barbershopmusik, melodier från Trinidad, med mera.

Vuxit fram

Lena Svartström berättar att hon från början hade en vision om en föreställning med en ramberättelse ur ”Tusen och en natt”, men att det skulle ha blivit för krävande att förverkliga fullt ut. En spännande föreställning med sång och rörelse tror hon sig dock våga utlova.

I mer än ett år har föreställningen nu vuxit fram i kören. Hjälp med att finna det rätta uttrycket har man haft av körinspiratörerna **Anci Hjulström** och **Simon Ljungman** från Göteborg som man kom i kontakt med på den stora finlands-svenska sång- och musikfesten i Vasa.

– De har besökt oss vid två tillfällen och kommer ännu en tredje gång före konserten, berättar Lena Svartström.

Extra orientalisk stämning skall kören skapa vid konserten i Ulfesby genom att servera hibis-

kuste och lämpligt tilltugg som en del av entrén.

Ut på turné

Efter konserten åker kören redan följande helg till fastlandet för att ge föreställningar i Pargas och Ekenäs, men man siktar nog också på att kunna ge ytterligare någon föreställning också på Åland.

Den tjugoårsjubilerande Vivakören har just nu tjugo medlemmar.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ollas-Karl hyllar de första Brändöborna

– Det var hit de kom redan på 1200- eller 1300-talet, de allra första ”beboarna” på Brändö.

Det har Ollas-Karl Holmström i Åva kommit fram till och för att hedra deras minne sätter han nu upp en vindvimpel på ladugårdens tak.

Vindvimpeln har årtalet 2007 utskuret från två håll och dessutom gården Ollas bomärke inristat.

Karl Holmström – som fyllde 80 år i juni – har själv varit uppe på taket och satt fast fästena. Endera dagen är vimpeln på plats.

Det är hans svåger **Gösta Nordsvan** i Stockholm som i en släktutredning slår fast gårdens gamla anor.

– Det här är historisk mark. Här började Brändö växa fram, säger Ollas-Karl. Sedan 1500-talet vet vi att samma gård gått i arv från far till son.

På 1400-talet var Åva med all säkerhet bebott. Av den nya forskningen att döma fanns människor alldeles i närheten av gården långt före dess, redan från 1200- eller 1300-talet.

Den första gården delades mellan två bröder. Ollas-karl bor i Österstu, huvudgården. Den andra fick naturligt namnet Västerstu.

– Som barn hörde jag berättas om de första ”boarna” och de gamla nämnde då någon bok som hade med Brändös allra äldsta historia att göra. Det skulle vara mycket intressant att få veta mer om denna bok, säger Ollas-Karl, som gärna också ser att kommunen arrangerar något slag av evenemang för att hedra minnet av brändöborna från förr.

100 liter blåbär

Nya Åland har tidigare berättat om Karl Holmström

och hans hälsosamma livsstil. Han fortsätter oförtruet leva på sitt sätt. 100 liter blåbär uppger han sig plockat i år och åtskilliga kilo päron och morötter.

Han går ut och dansar med ”flickorna” som avkoppling.

Vimpeln ska tio meter upp i luften. Han sätter själv fast den.

– Ingalunda faller jag. Nej, det går bra, säger han.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Här började Brändö. Ollas-Karl Holmström sätter upp en vimpel på sin gård Österstu i Brändö Åva för att visa att här har det bott folk i många generationer, kanske redan från 1200-talet. Vimpeln som är i kopparplåt har han själv tillverkat.

Chaplin testar ny lokal

Det är osäkert hur det blir med filmfestivalen Vera nästa år. Det här är programbroschüren för årets evenemang.

Filmklubben Chaplin håller årsmöte den 5 oktober i Hotell- och restaurangskolans auditorium. Samtidigt visar man en dvd-film och provsitter lokalen för att se om den kan fungera för klubbens månadsvisningar.

Den pågående försäljningen av Bio Savoy och osäkerheten kring en fortsatt biografverksamhet i huset sedan **Tom Andersson** slutat gör att Chaplin nu måste se sig om efter alternativ.

Den budgivare som är beredd att betala mest för biograffastigheten har, enligt uppgift, inte planer på att fortsätta med biografen. Därmed skulle filmklubbens erbjudande om att hyra och driva biografen åtminstone ett år framåt förfalla.

Inte för Vera

Hotell- och restaurangskolans auditorium kunde vara en möjlighet för att klubben denna säsong skall kunna visa några filmklubbens filmer, däremot konstaterar Chaplins ordförande **Pia Rothberg-Olofsson** att platsen inte är något alternativ för filmfestivalen Vera.

– Vi vill ju fullfölja Vera också i vår, åtminstone som någon form av minifestival, men någon lösning har vi inte ännu i detta skede. Vi har planerat att gå en runda och titta på olika tänkbara lokaler, säger hon.

Alandica 2009?

För år 2009 kunde nya Alandica kultur- och kongress bli ett alternativ. I dess stora sal med 600 sittplatser kunde Vera rymmas. Också annars kunde det kanske finnas möjligheter att utnyttja kultur- och kongresshuset för bioverksamhet ifall Bio Savoy – som det nu verkar – stängs definitivt. Detta trots att kultur- och kongresshuset inte från början planerats för biografverksamhet.

I filmklubbens insändare i fredagens Nyan ställer Chaplins styrelse en fråga till politikerna:

– Borde inte Kulturhuset Alandica ha en fast biograf?

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Power-pop med klös

Amerikanska Baby Shakes satte fart på Bastun

Rock 'n' roll. Ja, det var ordet. Härligt drag från både publik och band bjöds man på om man tog sig till Pub Bastun.

Foto: MAGNUS ANDERSSON

När lördagskvällen blev till söndagsmorgon på pub Bastun klev Mary, Judy, Claudia och Murat från amerikanska Baby Shakes upp på scenen.

Showen rivstartade och publiken svarade på stort. Ännu en bra spelning på Bastun med andra ord.

Det var många som inte visste något om Baby Shakes, förutom att de var från USA och att de spelade punkrock.

Många förvånade ansikten syntes i publiken när tre unga söta tjejer med rött läppstift, och samtliga iklädda kjolar, klev upp på scen.

Men oj vad de kunde rocka och röja. Tittade man lite närmare såg man att deras armar var täckta av tatueringar, detta var inga vanliga brudar utan riktig rockbrudar.

Europaturné

Baby Shakes är nu på sin Europaturné och har gästade en rockkryssning på en av färjorna, men de har även varit en sväng till Jvaskylä. En gång i månaden ordnas kryssningar på färjorna med olika teman och denna gång var det passligt nog en rockkryssning. Om några veckor är turnén slut och de återvänder till USA.

Baby Shakes spelar en kommersiell punkrock, och fast den låter som mycket annat som finns ute på marknaden i dag känner man att det är äkta. Den sprudlande glädje som kommer från dessa tjejer, och kille, när de står på scen går inte att ta miste på.

Jag får känslan av att de har stått i ett garage i många år och spelat sin musik innan de blev

upptäckta och fick skivkontrakt. Det är deras eget sound och det märks. Musiken är både trallvänlig och röjvänlig, den passar för alla humör och smaker.

Det märks på Pub Bastun och publikresponsen är mycket bra, men allvarligt talat har någon sett en dålig publik på Bastun? Det är alltid fem svärtor av fem möjliga.

Höjer tempot

Baby Shakes drar även sitt strå till stacken och röjer på bra under hela spelningen, utan att det musikaliska blir lidande. Speciellt Mary som sjunger håller igång publiken och hinner även med att skratta lite när önskemål om att få höra the Hives kommer från någon i publiken. Men några the Hives-låtar blir det inte. Istället höjer bandet tempot och fortsätter leverera bra låtar tills konserten är slut.

Tillströmningen var bra och uppskattningsvis 70 personer hörde bandet spela. Det är vad Bastun snittar på enligt vana besökare.

Publiken var blandad och man såg både äldre och yngre besökare "shakea" och rocka till den härliga tillställning som var mycket underhållande fast man bara stod och lyssnade.

Jag tror inte någon var besviken efter föreställningen, och de som missade den kan för min del sova lite dåligt i natt för Baby Shakes var mycket, mycket bra.

JOHAN ORRE
redaktion@nyan.ax

Mycket folk. Framför scenen var det mycket folk och även runtomkring stod det folk på stolar och bord för att få se bandet. Foto: JOHAN ORRE

Hade roligt. Basisten Claudia såg ut att trivas på Bastun i lördags. Det gjorde de andra bandmedlemmarna också.

Foto: JOHAN ORRE

Karlsson fick treårigt stipendium

Lars Karlsson har fått arbetsstipendium av statens tonkonstkommission.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Tonsättaren Lars Karlsson har fått ett treårigt arbetsstipendium av statens tonkonstkommission.

Karlsson, som kommer från Mariehamn men numera är bosatt och verksam i Helsingfors, är en av de 36 tonkonstnärer som beviljades stipendier i denna omgång.

Fem femåriga stipendier beviljades och sex treåriga. De övriga fick stipendier för kortare tid.

Ger möjligheter

Karlsson säger till Nya Åland att han är mycket nöjd över att ha fått arbetsstipendiet, som inte är hans första men som kommer efter ett längre uppehåll.

– Det gör det möjligt för mig att ägna mig åt komponerandet på heltid.

Vad skall du använda stipendiet till?

– Jag har flera större projekt på gång, däribland musiken till operan "Gustava – ett kvinnöde".

Operan, där Vibeke Voigt skriver librettot, bygger på verkliga händelser på Föglö under förra delen av 1800-talet.

Uruppförande

– I maj nästa år skall det också bli uruppförande på ett nytt stort körverk som jag skriver till Elmer Diktonius dikt "Jaguaren". Verket, där också instrumentaler medverkar, skall uppföras i Finlandiahuset i samband med att Akademien (manskören Akademiska sångföreningen) firar sitt 170-årsjubileum.

Kommer du också att fortsätta med din undervisning vid Sibeliusakademien.

– Det gör jag. Jag är ju bara timlärare där en och en halv dag per vecka och sköter den svenska undervisningen i musikteori och musikhistoria.

Tidigare i år erhöLL Lars Karlsson ett arbetsstipendium på tre månader av Ålands kulturdelegation.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Jonna leder nöjessatsning

■ **Jonna Ekman**, hemma från Mariehamn och tidigare chefredaktör för XIT, är redaktör för den nysatsning på nöjesavdelningen som tidningen Expressen i Stockholm kört igång på sin hemsida.

I torsdags var det premiär för de nya underavdelningarna på nöjet på expressen.se och Jonna har arbetat med projektet cirka ett år, berättar Dagens Media.

Naturvänlig skrämma. – Jag försöker använda så mycket naturmaterial som möjligt, säger Josefine Häggblom från föreningen Natur och Miljö och petar in lite halmhår under hatten på sin fågelskrämma.

Bilfritt. I korsningen Köpmansgatan–Kaptensgatan passade politikerna på utnyttja det bilfria området med att utmana varandra i en fotbollsmatch. Centern vann turneringen och Henry Lindström syntes kånka omkring på en stor buckla resten av dagen.

Både bilfritt och folkfritt på bilfri dag

2 ½ jordklot. Om vi fortsätter som vi gör just nu, kommer vi att behöva två och ett halvt jordklot. – Men vi har bara ett, så det behövs krafttag för miljön, säger Lotta Jakobsson från Agenda 21, som avslutade sommarens klimatkampanj i samband med bilfria dagen.

Musikuppträdande, fågelskrämstillverkning, loppmarknad och miljökampanj – det hände mycket på stan i lördags. Men helgens många evenemang runt om på Åland gjorde att många valde bort centrum och det bilfria jippet där. Men vad gör det när de som var där var nöjda?

Nästan hela centrumdelen av Torggatan hölls stängd i lördags under under bilfria dagen. Från Ålandsbanken till Pub Ettan ringlade långa rader av loppisstånd som dignade av allehanda fynd.

Vid ett av stånden står **Estera Jurgutyte** med en stor påse loppisfynd.

– Jag har en son på tre år och är mest på jakt efter kläder och leksaker till honom. Jag har hittat riktigt fina saker och är jättenöjd.

Det är bilfria dagen i dag. Har du lämnat bilen hemma?

– Nej... Faktiskt inte. Det hade varit så svårt att få med sig alla saker man handlar på cykel, jag har till exempel köpt en stor bilstol som nog varken ryms på pakethållaren eller i cykelkorgen.

– Men normalt cyklar jag rätt ofta. Jag försöker använda cykeln så ofta som möjligt.

Tomt på folk

Också gatorna kring Emmausområdet var stängda för biltrafik och utanför Ömsen bjuder Musikinstitutets trollklädda elever på musikalförträdande specialskrivet för just det tillfället. Lite längre upp har politikerna samlats med tält och ballonger och godis och

Fyndat. Leksaker, pussel, gosdjur och en bilstol till sonen har Estera Jurgutyte fyndat bland loppisborden utanför Ålandsbanken.

försöker locka folk att lyssna på vackra ord om miljön. Men speciellt mycket folk syns inte till.

– Det är nog lite mindre än vanligt, medger **Lotta Jakobsson** vid Agenda 21.

Att bilfria dagen sammanfaller med att gårdarna runt om på Åland firar skörfest, att det är internationell hundutställning i Eckerö och fiskemarknad i Sjökvarteret bidrar säkert till att ålänningarna verkar ha prioriterat bort att uppmärksamma miljön.

– Det är kanske lite olyckligt att de krockar med varandra, men bilfria dagen är alltid den 22 september. Varje år och

överallt i världen, så det går inte att flytta den. Nästa år är det på en måndag.

Jesus som fågelskrämma

Mellan Emmaus och Nygatan ligger den nyöppnade parken Tusenskönan och där är några konstnärer och föreningar i full färd med att förfärdiga fågelskrämmor av varierande slag – allt från en lidande och nog så skrämmande Kristus på korset som **Pauliina Turakka Purhonen** gjort och till en skön dam i hängmatta som Fuchsiäföreningen knåpat ihop.

– Hon är nog inte så skrämmande, utan mest rädd själv.

Därför ligger hon i skydd under nät och med en bössa över bröstet.

Fågelskrämmorna deltar i Skörfestens tävling om att bli Årets Fågelskrämma.

– Men vi vill också visa att Tusenskönan finns, det är så många som inte känner till den. Det är roligt när det händer saker här också. Det är som en liten oas mitt i centrum, säger **Gunda Åbonde-Wickström** vid Agenda 21.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Trollmusikal. Musikinstitutets elever uppträdde med en musikal utanför Ålands ömsesidiga.

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

GRIS-KOTLETTER
6,20 kg

Plommonspäckad GRISKARRÉ
5,95 kg

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG
Rökt kassler

..... kg **7,00**
Äkta knackkorv

(5,98/kg)

500 g HK pkt **2,99**
Österrikare

(4,20/kg)

500 g Ålandsbagarn st **2,10**
PLUSSA -FÖRMÅN
Yoghurt 1 kg Valio, även fettfri

(ej A+, laktosfri eller Vanilla) st **0,99**

utan Plussa-kort 1,49/st

Kycklingben/ringbitar

900 g Atria pkt **1,99**

utan Plussa-kort 2,79/pkt

Pirkka Costa Rica kaffe

500 g 2 pkt **4,50**
Pyttipanna

1 kg Euroshopper påse **1,99**
Rotsakspåsar 2 kg

Morötter, kålrötter eller rödbetor påse **0,99**
**FISKE-
UTRUSTNING
-20%**

GODBY TEL 43 250
VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT
PLUSSA

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande
POMMES FRITES

500 g Oolannin

2 00 2 PÅSAR

Supererbjudande
GRILLKNACK

900 g Atria

1 99 PKT EP 2,21/kg

*Supererbjudandena gäller
måndag 24/9- onsdag 26/9*

Supererbjudande
GRISKOTLETTER

Inhemska

5 95 KG

NEKTARINER

Italien

1 49 KG

BLOMKÅL

Sverige

1 49 KG

BREGOTT

600 g normalsaltat, extrasaltat
EP 4,92/kg

2 95 PKT

PLUSSA - förmån
GOTLER SKINKKORV

250-300 g Atria

Utan Plussa-kort 1,99/st

1 79 ST

**STAR FORCE FLINGOR &
WETABIX DISNEY PRINCESS**

375 g

Utan Plussa-kort 6,38/pkt

5 00 2 PKT

**PEPSODENT TERAPEUTISK
TANDKRÄM**

75 ml

Utan Plussa-kort 3,90/2 st

3 50 2 ST

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)
KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

K
SUPERMARKET
PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 9-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Åländskt. – Jag köper gärna åländskt, både för att det är bra för miljön och så att pengarna stannar på Åland. Och så är det ju så gott! säger Johanna von Wetter-Rosenthal som besökte Limnäs. I bakgrunden står Gustaf Mattsson och säljer åländsk äppelmust, som har strykande åtgång.

Tjoho! – Se upp! hojtar Lova Förström och kommer flygande ner i höet. Sen hoppar hon glatt upp och springer ett varv till genom fähuset på Limnäs och över loftet för att dyka ner i höet igen. Och igen.

Gillar traktorer. På en och en halv minut körde Erik Jansson genom banan för minitraktorer och ligger därmed på tredje plats i tävlingen på Bolstaholms gård. – Det är roligt att köra!

Motorsågen gick het på Limnäs gård

Luften är tung av dofter – hö, lera, ull, äppel, nybakt, gödsel, lagård, nyrokt lammkött och höst. Årets skördefest var en succé – och som vanligt hade man tur med vädret.

Vid ingången till Limnäs gård, en av nyheterna på Skördefesten i år, står en brunbränd yngling i t-shirt med motorsågen i högsta hugg och fräser ner sågbladet i en stor stock så spånorna yr.

– Det ska bli ett rådjur, säger han och lättar lite på hörselskyddet, när Nya Åland är på besök på lördagen.

Att skulptera fram ett rådjur tar ett par timmar för **Arvid Mörn**, som hållit på med motorsågsskulpturer ett par år.

– I går gjorde jag en gädda och ett äpple, jag tyckte det passade bra på en skördefest. Annars säger jag fram det mesta, helt enligt önskemål.

Något för envar

Inne på gården, som ligger lite avsides i Finström Vandö, finns något för alla – både barn, ungdomar och vuxna torde få sitt lymtämte.

Medan barnen klättrar genom det långa, spännande fähuset och landar mjukt på höskullen med ett hopp genom taket, sågar och spikar i Snickerboa, klappar alpäckor eller åker häst och ungdomarna skjuter prick med pilbåge, kan föräldrarna sitta och njuta i höstsolen av en kopp kaffe med något hembakt till eller trängas i den vackra boden där man säljer allt från svidande stark chilikorv, rökt fårfiol och äppelmust till sköna, tofvade ullsockor och kalvdans.

– Det är jättetrevligt här! säger **Johanna von Wetter-Rosenthal**, som handlat kanelbullar, hemvete, äppelmust och pepparwurst.

Hon brukar åka runt bland de öppna gårdarna varje år.

– Det är trevligt att se hur de har det på gårdarna och köper gärna åländskt och hembakt.

Brända mandlar. – Jag älskar brända mandlar, säger **Laura Gäddnäs** som står i köket i Kvarnbo gästhem och rör i grytan med kokande sockerlag och mandlar.

Halva släkten

Många andra ålänningar har också hittat ut till gården som alltså har premiäröppet i år.

– Mängden besökare överstiger våra förväntningar, det är jätteroligt, säger **Siv Dahlman**, som driver gården tillsammans med maken Wille.

Man har engagerat halva släkten och grannskapet för att få till stånd den två dagar långa gårdsfesten.

– Det har varit mycket jobb, men det är också väldigt roligt och skulle gärna vara med nästa år. Men det krävs så klart att folk är villiga att ställa upp igen, ensamma går det inte att ordna nåt så här stort och omfattande.

Sparriskor

På gården står en nybyggd ladugård med plats för några tjuar och sextio dikor och deras kalvar. I vinter ska den invigas och man förundras över att unga människor vågar satsa på lantbruk och ny gård i dag.

– Jag tror på framtiden, det måste man, säger **Wille Dahlman** och berättar att man kommer att föda upp charlaisesbiffkor.

– De är både vackra djur och växer bra.

För några år sedan odlade makarna Dahlman sparris på sina marker.

– Den snaskar korna i sig just nu. Sparrisen ger nog bara fin smak, säger Wille och flinar.

Vad som hände med sparrisen pratar han helst tyst om.

Traktorrace

Fortsätter man ett stycke norrut kommer man till Bolstaholms gård, vid det här laget en klassiker bland Skördefestgårdarna, inte minst för alla traktorer – både stora, riktiga och små trampvarianter – men också för det beryktat goda köttet som styckas på den egna gården.

Erik Jansson, 13 år, har kommit dit för att köra minitraktor. Med tiden 1,30 banan runt, ligger han i topp tre av de tävlande.

– Det är jätteskojigt! Jag har övat med farfar, han har en.

– Banan var ganska lätt, kommenterar han anspråkslöst sin snabba tid.

Njuter

På Kvarnbo gästhem står blivande konditorn **Laura Gäddnäs** och rör i en het gryta med brända mandlar.

– Jag är själv så förtjust i brända mandlar, så jag tänkte att det skulle vara roligt att testa göra egna.

Ute i trädgården sitter **Annika Hambrudd** och **Kicki Larsson** i höstsolen med två glas vin och lite ostbiter.

– Vi har redan varit på några gårdar och ska till några till. Vi väljer dom som bjuder på det mest njutbara, säger de och skrattar.

I korgen har de redan rökta räkor, vaktelägg, olika marmelader, inlagda kantareller och honung med hagtorn. På Kvarnbo gästhem fyller man på med hembakta chokladbiscotti och marinerad fetast.

– Oljan lär man kunna återanvända. Den är jättegod, säger Annika och tar med ett njutningsfullt leende en tugga chèvre som hon sköljer ner med en slurk sauvignon blanc.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Foto: **ERKKI SANTAMALA**
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Motorsågsmannen. Wrrrrrr! Några timmar och mycket sågspån senare har

Helnöjd. Siv Dahlman på Limnäs är jättenöjd med skördedagarna. – På fredagen hade vi över 600 besökare och i dag (läs: lördag) är det ännu mer. Det är helt fantastiskt!

I snickerboa. – Det här ska bli en båt, säger Filip Sogn-Biskop. – Min ska bli – konst, säger Tove Biskop. Kusinerna tycker det är jätteskoj att få gå lös på sågar, hammare, tvingor, spikar och brädlappar i snickerboa på Limnäs.

Pappa Tjuren. Den här jättetjuren (i bakgrunden) på 150 kilo ska bli pappa till de sextio kalvar som ska födas i vår. – Stor? Den är ju bara årsgammal än så länge, snart kommer den vara minst dubbelt så stor, säger Wille Dahlman och ler.

Vad sägs om det här Arvid Mörn-verket. Vilket konststycke.
Foto: GÖTE SUNDBERG

Arvid Mörn förvandlat den grova stocken till ett spensligt rådjur. Gäddan i bakgrunden gjorde han i går. – Men det är bara grovsågat nu, skulpturerna ska ju slipas släta och lena sen.

Målare. Sinikka Siekkeli ska återställa innerväggarna precis som de var när Pellas byggdes på 1880-talet. Spännpappen var vackert schablonmålad i alla rum utom salen. Här visar hon upp en av de rekonstruerade schablonerna.

Härliga målningar närmast stockväggen

Nu återställs schablonmålarnas verk på Pellas nya spännpappsväggar

När de många lagren med brand- och vattenskadade tapeter skalades bort från Pellas väggar hittades spännpapp med handmålad schabloner närmast stockarna.

Nu ska schablonerna målas igen enligt de gamla förlagorna på den nya, snövita spännpappen.

Under skördefesten i lördags fick de många besökarna gå på rundvandring i "nya" Pellas. Ett enormt arbete har gjorts i skeppargården som brann julafton 2005. Gården skadades svårt, så svårt att det var osäkert om den kunde räddas åt eftervärlden.

Men så blev det, och till sommaren hoppas eldsjälarna i föreningen Skeppargården Pellas att allt ska vara på grej.

Det är med en känsla av vördnad som man stiger in i huset. Verandan in mot gården är ny, fönstren är nya, mellantak och innertak är nya, golvplankorna är nygamla, den jättelika köksspisen är nymurad – det är egentligen bara vissa golv och stockväggarna som står kvar. Många stockar har också bytts ut.

Men ändå. Det allra mesta är sig likt. Inte minst atmosfären.

Skatt bakom tapetlagren

I det gamla Pellas visste man inte vilken skatt som dolde sig

Bitar. Carin Hinder, en av eldsjälarna i föreningen Skeppargården Pellas, samlade ihop bitar av spännpappen som revs ner efter branden. Ovanpå spännpappen satt tapeter i upp till tio lager.

bakom de många tapetlagren. När huset var nytt schablonmålades väggarna i nästan alla rum, och mirakulöst nog klarade spännpappen branden så bra att både färger och mönster kan reproduceras.

Mitt i röran av byggmaterial står **Sinikka Siekkeli**. Hon titulerar sig målare rätt och slätt. Det är hon och medhjälparen **Eeva Leppänen** som har ritat av mönstren och tillverkat schablonerna. Till sin hjälp har hon haft också **Carin Hinder**, intresserad och kunnig lemlänning som sett

till att spännpappsbitar från olika rum har samlats in och sparats.

Så något gott förde branden i alla fall med sig, konstaterar vi.

– Det är så man måste se det. Det var ju hemskt med branden, men man måste försöka se det positiva som ändå finns. Målningarna är härliga, säger Sinikka Siekkeli.

"Min stora passion"

Det riktigt syns hur roligt hon tycker det är att få åter-

Ådermålning. Sinikka Siekkeli har ådermålade de nytillverkade innerdörrarna. Hon har också restaurerat de få möbler som klarade branden.

ställa väggarna i ursprungsskick. Hon pratar om alla de nyanser blå färg har och hur limfärg betar sig, hon visar restaureringsknep – man suddar helt enkelt bort smuts med suddgummi – och hon berättar om den nya sals-tapet som trycks upp i Helsingfors enligt originalet.

Hon har i flera år försökt få stipendium för att forska om de många schablonmålade väggar som finns i gamla åländska hus. I fjol fick hon inget men söker nu igen via den finländska kulturfonden.

– Det här är min stora passion, och jag vill forska nu innan det är för sent. Åland har haft flera olika schablonmålare, och ön har varit så pass isolerad så länge att mycket finns kvar.

Under det kommande halvåret ska Pellas väggar målas, med början i stugan i den sydöstra ändan. Arbetet ska dokumenteras.

Ådermålade dörrar

Sinikka Siekkeli visar de nytillverkade dörrarna som hon ådermålade på gammalt vis.

Som ny. Skeppargården Pellas är som ny igen.

Pettson-taxi. Mycket folk sökte sig till Pellas på lördagens skördemarknad. Barnen passade på att åka Pettson-taxi – en gammal traktor med hö i skrinan. Och var det inte självaste gubben Pettson som körde?

Hon har valt att måla ganska "grovt" som man gjorde förr på landet när man inte var så tekniskt skicklig.

Många marknadsbesökare bänkade sig i stugan när hon höll en föreläsning om schablonmåleri, lim- och ådermålning. Intresset är stort!

TEXT & FOTO: ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Skärgårdssmak-juryn fick testa smaklökarna under skördefesten

Fasters äppelpaj vann tävlingen

En riktig höjare.

Så betecknade stjärnkocken Michael Björklund det vinnande bidraget i Skärgårdssmaks tävling om godaste äppelrätten – Fasters äppelpaj, bakad av Lis Karlsson från Föglö.

Tävlingen hörde till de sista programpunkterna under årets skördefest som fick snart nog halva Åland på fötter, kändes det som.

Skärgårdssmak-juryn – Michael Björklund, Tony Karlström och Krille Karlsson, frukt- och bär odlare i Finström Tjudö, smakade sig igenom sju inlämnade bidrag i går på eftermiddagen.

– Det var tyst i juryrummet när vi smakade på denna anrättning, sa Michael Björklund om Fasters äppelpaj.

Lis Karlsson berättade att hon fått receptet av sin faster för länge sedan och gjort om det.

– Det svåra var egentligen att få tag i äpplen som smakar rätt. Den här pajen är bakad på sorten Zetterman.

Andra pris gick till Lisa Andersson för något så ovanligt som äppelbröd i korg. Fin kombination och ”lite arbetade grejer”, var juryns omdöme.

Tredje pris fick Soile Wartiainen för sin marmelad med citron och äpple. Trevlig smak, bra kombination, sött och lite syrligt, tyckte juryn.

Här är vinnarreceptet. Pajen går enligt Lis Karlsson snabb och enkelt att laga.

Fasters bär-fruktpaj
Grundrecept:
100 g smör
1 1/3 dl strösocker

Äppelmums. Lis Karlsson från Föglö vann Skärgårdssmaks tävling om bästa äppelrätten. Jurymedlemmarna Krille Karlsson, Michael Björklund och Tony Karlström prisar vinnaren. Foto: ERKKI SANTAMALA

1 ¾ dl vetemjöl
1 tsk bakpulver
1 tsk vaniljsocker
1 ägg
Smaksättning:
2-2,5 äpplen
10-15 jordgubbar
Dekoration:
½-1 äpple
Kanel
Strösocker

Gör så här:

Till tävlingsbidraget tog vi 1,5 grundrecept.

Smält smöret och låt svalna något. Rör snabbt ihop alla ingredienserna med en sked till en smet. Smörj en form. Skala och ta ur kärn-

huset i äpplena. Riv 2-2,5 äpplen och skiva jordgubbarna. Täck botten i formen med äpple och jordgubbar. Klicka på smeten. Skär runda skivor av ½ äpple, doppa kanterna i kanel- och sockerblandningen. Dekorera med skivorna.

Grädda i mitten av ugnen i cirka 20-30 minuter.

Bär och frukt till smaksättning kan varieras efter smak och säsong. Lämpar sig även för rabarber, blåbär mm.

Kallrörd citronsås

2 dl grädde
2 äggulor
2 msk strösocker

Smaksätt med citronsaft eller rivet skal av 1 citron (kan bytas mot 2 tsk vaniljsocker)

Gör så här:

Vispa ägg och socker pösigt. Vispa grädden och blanda ihop alla ingredienserna. Vill man ha såsen extra pösigt kan man vispa äggvitorna till hårt skum och vända ner i såsen. Låt stå kallt 20 minuter innan servering.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Vinn med Nyankortet!

Tävla
och vinn
biljetter
för två
personer
till
Vivaldis
Årstiderna
m.m.

Pekka Kuusisto, violin

Vivaldis Årstiderna m.m.

Tisdag 16.10.2007 kl 19.00
St Görans kyrka, Mariehamn

Pekka Kuusisto, violin
Ismo Eskelinen, gitarr
Virtuosi di Kuhmo

– Luigi Boccherini
– Aaron Jay Kernis
– Antonio Vivaldi

Så här tävlar du: Ring 23 444 och uppge ditt namn, Nyankort-nummer och telefonnummer dagtid, senast torsdag 27.9 kl 12.00. Vinnare presenteras i Nya Åland fredag 28.9.

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyan-kortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

VECKANS Måndag-lördag
special
SIDFLÄSK
..... kg **4,75**

VECKANS Måndag-lördag

erbjudanden

Entrecôte

Garantimörad kg **15,90**

Rökt sidfläsk

..... kg **8,95**

Leverkorv

190 g (7,63/kg) st **1,45**

Filmjölkslimpa

(4,21/kg) st **2,40**

Satsumer

Spanien kg **1,99**

PLUSSA-erbjudande

Delikatess-länkkorv

450 g

1,49 /pkt

utan Plussa-kort 2,09/pkt

Carte D'or glass

0,9 lit

2,99 /st

utan Plussa-kort 3,95/st

Citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

CALLIDUS
LITA PÅ DITT VATTEN

Rent Vatten – hela tiden!

Onsdag 26/9 kl 10-15

Första steget till rent vatten: **VATTENANALYS**
Från **6€**
(Ord pris 35€)

Risken för föroreningar i dricksvattnet är idag större än någonsin. Vissa ämnen ger missfärgningar, dålig smak eller lukt. Andra kan man varken se eller känna. Om det inte åtgärdas kan det orsaka ohälsa, läckande rör och frätskador på hushållsmaskiner och varmvattenberedare. Följden blir höga el- och reparationskostnader och ett försämrat värde på din fastighet.

Callidus vattenrenings-expert på plats!

Ta med 5 dl vatten i en ren flaska så ordnar vi en analys till kampanjpris (gäller endast under denna dag). Analysen omfattar färg, lukt, pH-värde, kalkhalt och järn och du får ditt provsvar inom sju dagar. Ta chansen! Ställ frågor och få personliga råd av våra experter på vattenrening.

Vi ger även **10% rabatt** på vattenfilter denna dag!

VVS Eriksson & Co

Bolstavägen 3, tel 22 111.
Mån-fre 7.30-16.30. From oktober lörd 9-13

Vi samarbetar med Callidus där vi utöver kvalitetsprodukter även funnit en unik kunskap och servicegrad. Callidus utför alltid funktionstest på sina filter och lämnar Renings- och Återköpsgaranti. Detta gör att vi tryggt rekommenderar Callidus till våra kunder.

www.callidus.se

Räkna med ledarna i Europas dividendtopp

Aktieindexobligation Dividend Plus

Placeringsstid: 3,5 år

Teckningsstid: 24.9–12.10.2007

Obligationen har en normal emittentrisk. Prospekt finns på Ålandsbankens samtliga kontor och på www.alandsbanken.ax

ÅLANDSBANKEN

tfn *29 011

Afghan blev Best in show

Finast av alla de 1.706 hundarna på utställningen

Afghanhunden Xciting Xtravagant Creation utsågs till bästa hund av alla de 1.706 hundar som ställdes ut i Eckeröhallen i helgen.

De tävlande hundarna var rekordmånga i år.

Ålands kenneldistrikt har varit inne att arrangera stora internationella hundutställningar, och den här gången hade man rekordmånga hundar att organisera – cirka 150 fler vanligt deltog.

Och ändå var det här nästan bara uppvärmning inför nästa års utställning när kenneldistriktets utställningsverksamhet fyller 50 år, något som först ska firas.

Silver för uppfödare

Bland de åländska deltagarna utmärkte sig Bogaloo's kennel. **Maria Humell** från Hammarland. Kenneln, som föder upp engelsk springer spaniel, tog andra plats i klassen best in show-uppfödare.

– Jättefint av en uppfödare att få fram så många fina hundar att de kan hävda sig i konkurrensen, säger **Maria Åbonde**.

På en bänk sitter **Niina Johansen** från Sund och pustr ut med sina två hundar, Nicki som är peruansk nakenhund och som utsågs till bäst i rasen-valp och Wissi, kinesisk nakenhund – en ras som Niina föder upp.

Hundarna ser speciella ut med sin fläckiga hud där det vita faktiskt ser rosa ut.

– Egentligen är det vitt, men när hundarna är ute i solen blir de solbrända och huden blir rosa, förklarar hon.

Varför det blev just nakenhund förklarar hon med att de är små, behändiga och allergivänliga.

Veteranspets

I och på en bur sitter ett helt gäng små vita ulltostar, fyra japanska spetsar. I en stol bredvid sitter **Folke Andersson** från Kungsör i Sverige.

– Dina här, hon är 12 år och de tre andra är hennes valpar. Dina är BIM, bästa tik, och BIV, bästa veteran. Nu ska hon tävla om titeln bästa veteran på utställningen. I fjol blev hon tvåa. Hon tycker det här är roligt, och det tycker jag också. Det är det enda liv man har, att skjutsa damer, ungar och hundar på utställningar. Man träffar mycket folk och umgås.

Finast. Den här afghanhunden blev Best in show efter helgens utställning i Eckeröhallen. På bilden syns domaren George Kostopoulos från Grekland, Janke Eriksson, Lotte Eriksson, BIS-vinnaren och ägaren från Sverige.

Som svarta ånglok kommer tre svarta Staffordshire bullterrier-hundar farande. Efter släpar matte **Eva Folkesson** från Stockholm, mäkta stolt över sin tvååriga Cato som egentligen heter Magic Power's Golden Star.

Och en stjärna är han alldeles uppenbart, denna ystra och kraftfulla hundpojke.

– Han har tagit championat i tre olika länder – Sverige, Danmark och nu Finland i dag. Han har 26 certifikat, är svensk vinnare -07, nordisk juniorvinnare -06...han är en riktigt fin kille!

Hon gillar rasen för att hundarna är solida och glada och barnvänliga, även om man som ovan kanske ryggar tillbaka först.

– I England kallas de för Nan-

ny-hundar, upplyser matte.

Men så många hundar, som dessutom ska prestera på uppmaning, kan inte hålla tätt hela tiden. Därför har kennelklubben städare som går omkring med moppar och plastkassar för att hålla rent.

– Tar man inte bort det direkt så blir det kedjereaktion. Och hanhundarna går ju gärna och skvättar lite, berättar **Lena Klingberg** som är aktiv i Ålands vallhundsklubb.

Hundutställningens resultat i tisdagens tidning.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Glad kille. Eva Folkesson är mäkta stolt över sin Staffordshire bulterrier Cato.

Juniorer. Fem juniorer med hund deltog i junior handletävlingen. På bilden syns från vänster Cassandra Söderlund, Rebecka Andersson och Fanny Jansson. Det som bedöms är samspelet mellan människa och hund.

Lockhårig. Många hundraser deltog i utställningen. Så här ser borzoin Faro från Åbo ut.

På turné. Folke Andersson skjutsar damer, ungar och hundar på utställning. Närmast honom sitter Dina, japansk spets som tävlar i veteranklassen.

Nakenhundar. Niina Johansen med Wissi, kinesisk nakenhund (i famnen) och Nicki, peruansk nakenhund.

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

Häftig rökutveckling på Transmar

Rökutveckling. Det ska ryka så mycket som möjligt. Kim Eriksson på sin Suzuki Hayabusa tog en andra placering i mc-klassen.

Skattad och klar? Alla bilar måste vara besiktigade innan tävling. Här är det Frank Degerth i en Mazda RX-7 som brände nog med däck till en första placering.

När den ryske kejsaren Alexander II grundade Mariehamn 1861 blev staden döpt efter tsarens hustru, Maria Alexandrovna. 143 år senare, 2004, ordande Ålands motorklubb sin första burnout tävling och döpte den till Marieburn.

Ordförande på Åland Car Club, **Loffe Johns**, beskriver namnvalet närmare

- Det låter bra, skrattar han.

Scenen för Marieburn 2007 är Transmar parkeringen i Norrböle strax norr om centrala Mariehamn.

Finns det ingen mer central plats för ändamålet?

- Näe, det tror jag inte, svarar Johns.

- Vi får vara glada för en privat parkering, understräcker Johns.

Delade meningar

I publiken fanns **Michael Martinez** från Santa Fe, New Mexico, USA.

Varför är du här?

- Någonting att göra på en tråkig söndag, lyder svaret.

- Jag tycker det är löjligt, är Martinez personliga åsikt om körningen.

Har ni inte liknande tävlingar i din delstat?

- Nei, nei, Det är olagligt. Farligt.

Den rökutveckling som burnout medför sätter gränser för var tävlingarna kan placeras. Man vill inte vara för nära bostadsområden. En annan viktig aspekt vid tävlingen är vindförhållanden. På söndagen lovade arrangören både sol och rätt vindriktning - det blev båda delar. Och publiken fick både se och lukta den rök den ville ha.

Det kvarstår att se när nästa Marieburn går av stapeln. På söndagen var de flesta i publiken ändå nöjda med underhållningen.

SEBASTIAN SLOTTE
sport@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Nytt däck? Magnus Andersson på en Triumph Thunderbird lät bakdäcket gå upp i rök och fick publikens pris.

Tummen upp! Segern i Norge betydde 6.000 kronor i fickan för John "Pirkka" Karlsson. Nästa år planerar han köra vidare i den norska serien och även Yokohama Cup.
Arkivfoto: www.pirkka.no

Seger för Pirkka i Norge

RALLYCROSS. Sista loppet för säsongen och givetvis blev det seger. John "Pirkka" Karlsson försätter att imponera i Norge. I helgen vann han Yokohama Cup i norska Dokka.

Med sin Mazda RX7 lyckades Pirkka Karlsson köra in som totalsegrare i supernational-klassen och samtidigt inkassera 6.000 norska kronor. Och loppet är han mer än nöjd över.

- Jag kunde inte ha gjort det bättre, säger han. Jag vann väl rätt överlägset.

Det var inte någon stor tävling och ett par förare bröt redan innan start. Pirkka tror att det rörde sig om cirka tio startande och han säger att det var många duktiga förare med som höll hög klass.

- Banan var ny för mig. Den hade många svängar och var liten. I början var det svårt men sedan gick det bara bättre. I a-finalen hade jag bara kul, säger han.

Uppgradering

Eftersom det denna helg var Pirkkas sista tävling för säsongen hade hans familj åkt över till Norge för att heja på honom och vifta med de åländska flaggan. Något som Pirkka bara tyckte var skoj och som kanske hjälpte honom lite extra. Inte för att han är omotiverad. Tvärtom.

För bara någon vecka sedan slutade Pirkka nämligen trea i den norska nationella serien. Som debutant är detta otroligt bra och Pirkka är väldigt nöjd.

- Nu ska jag ställa ut bilen hos huvudsponsorn och sedan ska vi plocka ner den i bitar under vintern. Vi skruvar isär den och går igenom den och uppgraderar det som behövs.

Du då? Behöver inte du uppgraderas?

- Jo, jag tränar kroppen fysiskt fram till nästa år. Bättre fysik betyder bättre resultat, säger Pirkka.

Fast nu ska Pirkka bara slappa av och ta det lugnt. Det är jobb som vanligt i dag och sedan är det dags att börja leta nya sponsorer. Dessutom har han en dröm inför nästa år.

- Jag har lust att köra i Sverige, säger han

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

GOLF

Korthållsscramble, söndag 23 september.

1) Lag: Vi borde vara bäst - Jonas Karlsson, Ulrika Andersson, Benjamin Överström 47, 2) Lag: Tre små rosor - Johan Småroos, Rune Småroos, Kicki Småroos 50, 3) Lag: Berts Hönor - Bert Johansson, Lis-Beth Småroos, Neta Andersson 51.

Wiss visade vägen till silver

Älskar att flyga. Tävlingarna i lördags var första gången Hanna Wiss hoppade längd sedan FM i somras. Ändå vann hon på 5, 50.

Slog mer än femton år gammalt rekord

FRIIDROTT. Åländskt rekord och en fin andraplats. Det blev resultatet för IF Åland efter SFI:s seriefinal i friidrott under lördagen. Allra gladast var Hanna Wiss efter sitt rekord på 200 meter. Dessutom vann hon även i längdhopp.

Den kraftiga sidovinden som ställde till det lite för höjdhopparna vände snabbt till en fördel för Hanna Wiss. Bara någon timme efter sitt vinsthopp på 5.50 i längd var det dags för hennes paradgren. 200 m eter. Och vinden gynnade henne.

Det nya åländska rekordet lyder 25.03. Det är samtidigt en förbättring av hennes peronbästa med nästan tio hundra delar.

– Jag trodde faktiskt inte på det, sa hon direkt efter loppet. Och har inte riktigt förstått det än.

Wiss fick en mycket bra start och löpte sedan riktigt bra i kurvan. På upploppet var det bara mot klockan hon tävlade.

– Man brukar sakta in i slutet men det gjorde jag inte. Jag höll jämn fart och så sprang jag avslappnat.

Just kurvlopningen har Wiss jobbat mycket med och det har också gett resultat. Bland annat förbättrade hon sitt personbästa under landskampen mot Sverige i somras med cirka 45 hundra delar.

– Jag hade varit jättenöjd med omkring 35.50. Det

Vit flagg. Johanna Eriksson (på bilden) kom tvåa i höjdhoppet för damer under 17 år. Även Andrea Johansson från IFÅ klarade 1, 45 meter, fast med fler rivningar.

viktigaste var att Åland fick poäng.

Tvåa sammanlagt

Sammanlagt slutade IF Åland på en andraplats bakom IK Falken. Varje placering ger ett visst antal poäng som sedan räknas samman i slutet och seger ger tolv poäng. IF Åland hade totalt tre segrar. Hanna Wiss stod för två av dem och den tredje kämpade Mats Boman hem på den för honom ovana distansen 400 meter.

– Det var hårt. Det kan jag säga. Jag hatar den här distansen, sa en slutkörd Boman direkt efter loppet. Jag gick ut för hårt och saktade sedan ner. Men jag hade lite kvar att ge.

Boman springer egentligen kortare sträckor som 100 och 200 meter. I lördags var det

dock 400 meter som gällde och här förbättrade han sitt personliga rekord med nästan 1, 5 sekund. Han vann på tiden 50, 42.

Hanna Wiss hann också med att vinna längdhoppet med 5, 50. Själv var hon nöjd med resultatet eftersom hon inte hoppat något sedan i somras.

– Jag är jättenöjd. Speciellt eftersom jag har en sjuk ljumske och jag inte får ut min rörelse som jag vill. Men det är så kul att flyga. Det är en speciell känsla, sa Wiss.

Fina placeringar

IF Åland hade också fyra fina andraplatser genom bland annat Erica Nordqvist med 25.59 på 200 meter och Nathalie Jansson på 100 meter häck i U17-klassen. Jansson sprang in på tiden 15.99. I dis-

kuss landade Jenny Clemens på 30.64 och i höjd klarade Johanna Eriksson 1, 45 meter.

Dock gick det inte hela vägen för Julia Kimell på 800 meter. Men även hon sprang på en ovan distans och tiden 2,28,10 var hon ändå nöjd med.

– Jag gav allt. När jag kom i mål såg jag ingenting. Det kändes som om jag skulle trilla. Men det gjorde jag inte. Egentligen är jag för långsam för 800 meter. Det är väl därför jag är så trött, sa Kimell efter målgång.

För Hanna Wiss väntar nu en vinter fylld av träning och läger. Bland annat ska hon på landslagsläger någon gång mellan oktober och maj samt tre SFI-läger. Och så skolan så klart.

– Det är bara att träna på

Upp i luften. Med 2, 40 kom Jonathan Malmberg (på bilden) på en delad sjundeplats i herrarnas U17 i stavhopp. Platsen delade han med Jesper Wirtanen, båda från IF Åland.

Helt slut. En slutkörd Julia Kimell vilar sig efter sitt 800 meters lopp. Kimell är egentligen långdistanslöpare och nästa mål för henne är Lidingöloppet till helgen.

som i vintras. Men det är svårt nu när jag börjat gymnasiet.

Det stora målet för Wiss är landskampen mot Sverige nästa år.

Text och foto: JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Målkalas när Våsc inledde säsongen

RUOSKA III VÅSC	0 9
SC SONICS VÅSC	1 5

INNEBANDY. Det blev hela 14 mål i de två inledande matcherna för Våsc i herrarnas division III. Den första matchen mot var väldigt ojämn och kunde egentligen slutat med större siffror. Men även sådana matcher ska vinnas och Våsc vann många bollar och producerade mycket framåt.

– Vi mötte ett ganska dåligt lag och vi har tränat ihop ett nytt spelsystem som väl inte riktigt sitter fullt ut, säger David Holmberg som spelade båda matcherna.

Den andra matchen var däremot en riktig värdeåter för Våsc. SC Sonics slutade tvåa förra säsongen och vann båda matcherna över Våsc. Så blir det alltså inte i år och enligt Holmberg ser det riktigt bra ut för Våsc.

– Vi gjorde inte en enda så bra match under hela förra året. Vi lyckades vinna tillbaka mycket boll, något som vi hade problem med ifjol. Vi har en starkare och mer komplett trupp.

Matchen mot Sonics var länge jämn men i andra perioden drog Våsc ifrån. Men 4-0 blev snabbt 4-1 och strax därefter fick Sonics en straff. Här stod dock duktige Adam Kortman i vägen som totalt räddade två straffar i matchen. Här gick luften ur Sonics och Våsc kunde ganska enkelt göra 5-1 och sedan kontrollerat föra matchen i hamn.

Bäste målskytt för Våsc var Mats Kavander som gjorde två mål i båda matcherna. Peter Forsström satte två mål i första matchen och ett i den andra. Dennis Isaksson gjorde också han två mål mot Ruoska. (jl)

Rätt tips

Lotto
3, 17, 24, 28, 30, 33, 35
Tilläggsnummer: 6, 25, 34
Vinstprognos: 7/2.869.096
(1), 6+1/26.532.60,
6/1.627,10, 5/49,30, 4/12,20.

Joker
9 5 5 7 8 9 2
Vinstprognos: 7/-, 6/132.026
(1), 5/6.014,50, 4/520,40,
3/52,00, 2/11,50.

Viking Lotto
5, 8, 14, 33, 35, 36
Tilläggsnummer: 18, 28
Lyckonummer: 32
Vinstprognos: 6/282.801
(2), 5+1/12.661,30, 5/853,10,
4/23,40, 3/5,60.

Trav, V75, St Mickel
I/1, II/2, III/9, IV/13, V/1, VI/1, VII/3
Strukna hästar: I/7, 11, 12, II/5, III/10, IV/9, V/ 4, 14, VI/5, 8.
Vinstprognos: 7/68.381 (2),
6/695,40, 5/38,70.

Stryktipset
X11 XXX 111 1212
Vinstprognos: 13/200.000
(1), 12/1.296,40, 11/64,50,
10/11,80.

Förträfflig säsongstart av IFKs hockeyherrar

SOPA	3
IFK MARIEHAMN	6
PARSPORT	0
IFK MARIEHAMN	2

ISHOCKEY. IFK Mariehamns representationslag i ishockey inledde i helgen seriespelet i Väst kustens division III övre serien med två bortamatcher. Med sig hem till ön tog de fulla fyra poäng.

Det var en något förtunnad trupp som begav sig av på årets första bortaturné. Bland annat utgjordes backbesättningen till viss del av spelare som vanligtvis spelar på forwardposition.

– Det kändes nog av lite fjärrilar i magen då man ger sig av på säsongens första matcher med en sådan tunn trupp men vi ordnade det som ett lag, sade tränare **Mikael Rosbäck** efter söndagens match i Pargas.

IFK fick redan i fjol stifta bekantskap med ParSport som stod för motståndet i den matchen och var beredda på en hård drabbning då mötena dem emellan tidigare varit både tuffa och jämna.

Första perioden bjöd på en fartfylld hockey, dock med en viss avsaknad av tankeverksamhet i spelet från båda sidor. Pucken gick som ett pendeltåg från anfallszon till anfallszon men det var endast Mariehamnslaget som fick in pucken i mål.

Clemens nätade

Detta mål kom då lagets äldsta, **Johan "Fafa" Norrgård**, med

ett misslyckat skottförsök lyckades få in pucken i en röra framför ParSports mål. Efter många om och men lyckades **Mats Clemes** få loss gummitrissan och lyfta in den bakom målvakten. Därmed var ställningen 1-0 och detta skulle stå sig in i tredje perioden.

IFK hade dagen före spelat mot det från division II nyss nedflyttade laget SoPa i Somero och där tagit en seger med sex mål mot tre. En skön seger, men gårdagens match fick krafterna att sina då man i Pargas gick in på isen för att spela mittenperioden.

Älänningarna fick mer och mer finna sig i att försvara då ParSport nu tog över spelet mer och mer. Att spelet endast skulle ha förts mot ett mål är dock inte att tala om men **Christian Aakula** i IFK-målet fick mer och mer att göra ju längre matchen fortskred.

Bra målvakt

I tredje perioden började tröttheten ta ut sin rätt hos de grönvita hockeyherrarna och Pargas tilläts ta över spelet. En fenomenalt lugn Aakula stod dock i vägen gång på gång och höll pucken på rätt sida av mållinjen.

– Aakula spelade väldigt bra, inte bara i dagens match då han höll nollan utan också i matchen mot SoPa på lördagen, sade Rosbäck om sin målvakts insats i helgen.

För nollan höll han och matchen punkterades med 20 sekunder kvar att spela då **Daniel**

Höll nollan. Målvakten Christian Aakula höll målet rent mot Parsport, och får beröm av tränaren. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Eriksson, en av anfallarna som snabbomskolats till back i helgen, prickade in pucken i öppen bur från mittzonen.

En utomordentlig start på säsongen för hockeyn alltså

och Rosbäck vet hur viktigt detta var för lagets självförtroende.

– Om spelarna lämnade Åland som 180 centimeter långa så kommer det tillbaka

som män med 210 centimeter i strumplästen, säger han.

JONATAN SÖDERSTRÖM
sport@nyan.ax

Simkampen blev succé

SIMNING. Ålandskamp, simkamp, finnkamp. Ett kärt barn har många namn. Men faktum är att söndagens SFI-tävling genomfördes för första gången. Bland juniorerna i år finns till och med dom som tillhör den europeiska eliten.

Finlands, Sveriges och Ålands flaggor var upphissade utanför Godby Idrottscenter då det under helgen gästades av Stockholms simförbund och SFI. Ett fyrtiotal simgudomar mellan 13 och 16 år, från 10 olika klubbar, hälften pojkar, hälften flickor från Sveriges tävlar mot lika många finlands-svenska juniorer. Bland dessa fanns två simmare från Åland.

– Dom är förväntansfulla, säger **Kjell Hansen** från basängkanten om **Linda Myllykoski** och **Gustav Carlssons** känslor inför tävlingen. Själva är han simtränare inom Ålands IF.

– Att bli antagen i tävlingslaget är ett erkännande om att man är duktig.

Kjell pekar på flera fördelar med tävlingsarenan i Godby.

– Väldigt bra, rent bassängtekniskt. Läktaren är fantastisk!, kommenterar Hansen.

För internationella mästerskap krävs 2,5 meter breda

banor och idrottcentrets fyller måttet.

Minilandskamp

Chefstränaren på SFI, **Vidar Tallqvist**, förklarar idén med tävlingen med ett ord: Injektionssputa. För många simmare är det första internationella tävling.

Petter Larsson, verksam tränare från Stockholm kappsimningsklubb, ser gärna att evenemanget upprepas varje kalenderår.

– Tanken är att skapa en bredare elit.

Larsson, en gång i tiden själv en tävlingssimmare, betonar att det finns juniorer som ligger långt ifrån landslagsnivå. Denna landskamp fungerar som en "morotstävling" som ger flera simmare en chans att tävla internationellt.

– Minilandskamp blir det ju, förklarar Larsson.

Tillsammans är Larsson och Tallqvist initiativtagare till simkampen på Åland.

– Båda lagen är överrens om att vi fortsätter med detta. Åland är jättebra, menar Tallqvist.

Slutpoängen

En sak står klart. På bespisningssidan är det inte endast morötter som gäller. Det vet **Karin Eklund** som ansvarar för catering. Hon dukade för

Start. Det var full fart när ryggsimmet startade. Linda Myllykoski väntar på att få hoppa i vattnet.

hundratrettio gäster I sporthallen. Till middag på lördagkväll äter man domoda, afrikansk kycklinggryta med grönsaker.

– Petter (Larsson) har ätit domoda i påskas och ville ha den på nytt, beskriver Eklund valet av middagsrätten.

– Det gäller att se till att grytorna är fulla, säger Karin.

Slutpoängen i första landskampen blev 368 poäng för Stockholm och 274 för SFI.

Text: SEBASTIAN SLOTTE
sport@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Nöjd. Kjell Hansen (närmast) är tränare inom Ålands IF.

LUIA-mästerskapen avgjordes i söndags

■ORIENTERING. I går hölls orienteringstävlingen LUIA Mästerskapen (endast öppen för orienterare tävlades för Lumparlands UIA) vid Furuborg i Lumparland. Efter en hård kamp i skogen vann **Benny Blomster** på den långa banan med en marginal på 1, 32 minuter före **Marcus Söderström**. I klassen HD12-14 var de jämnt värre, Elias Lax drog vann till slut och var 14 sekunder före **Edvard Wilhelm** i mål.

Nästa och även sista tävlingen för året som arrangeras på Åland är på söndag då den mångåriga kampen mellan Åland och Åboland hålls i Klemetsby, Lumparland. (jl)

MPF vann i klubbkamp

■BOWLING. Mariehamns pensionärsförenings bowlare vann en klubbkamp mot SPF Bålsta i torsdags. Segersiffrorna i tävlingen som gjordes upp i åttamannalag blev klara 5.271–4.155.

Bäst i hemmalaget var **Ingmar Eriksson** som över fyra serier spelade ihop totalt 747 poäng. Tvåa kom **Junis Flöjt** på 734 poäng och trea **Tor Mattsson** på 691 poäng. Bästa svensk var **Roland Arvidsson** med 672 poäng. (mt)

Långt Honka-kontrakt för back

■ESBO. U21-landslagsbacken **Tuomo Turunen** har skrivit på ett treårigt kontrakt med sin nuvarande fotbollsligaklubb Honka. Han kom till Esboklubben från KooTeePee inför årets säsong.

Turunen har spelat mittback i år och har spelat samtliga matcher hittills från början till slut. I sina 57 ligamatcher hittills i karriären har han gjort ett mål.

Dessutom har **Tomi Maanoja**, även han U21-landslagsman, undertecknat ett tvåårskontrakt med Honka. Målvakten Maanoja, som tävlar om platsen mellan stolparna med **Tuomas Peltonen**, har spelat tio av Esbolagets matcher i år. Han ligadebuterade i Vandalaget Allianssi 2005. (FNB)

HASTSPORT

Resultat från Maskeradhoppningen på Sleipner den 23 september.

60 cm

1) Ida Himmelroos – Karat 109 p., 2) Chris Borg – Alice 107 p., 3) Emilia Larson – Striker 105 p.

70 cm

1) Cia Langebro – Snövit 115 p., 1) Emilia Larson – Striker 115 p., 3) Ida Himmelroos – Karat 112 p., 3) Fanni Jokinen – DaVinci 112 p.

80 cm

1) Cia Langebro – Snövit 113 P., 1) Karin Hougberg – Rocky 113 p., 3) Fanni Jokinen – DaVinci 112 p.

DART

Dart-tävling på klubben, 21 september, 10 deltagare.

1) Stefan Björklund, 2) Bjarne Sjöblom, 3/4) Anna Johansson, 3/4) Lilian Lampén.

Bästa utgång: Stefan Björklund 128

Minst pilar: Stefan Björklund och Kim Brandt 24

180: Sandra Karlsson 1.

Stark insats av decimerat IFK

Kämpade till sig poäng trots utvisad spelare

Farlig chans. Första halvlekens farligaste chans bjöd Andreas Björk på när han snappade åt sig en förlupen boll i FF Jaros straffområde. Tyvärr för IFK blev det inget mål den gången.

IFK MARIEHAMN	1
FF JARO	1

FOTBOLL. Ytterliggare en match utan förlust. Men något vidare spel bjöds det inte på. Men med tio man nästan hela andra halvlek var IFK Mariehamn ändå nöjda med en poäng.

Det började lite trevande och båda lagen kände på varandra utan att någon riktigt ville ta i taktpinnen. FF Jaro var något försiktigare och bevakade den viktiga poängen de redan hade med sig. Samtidigt lyckades IFK inte hålla i bollen tillräckligt länge och många passningar hamnade på fel adress.

Detta var också genomgående för hela matchen. IFK hade mycket boll men lyckades inte riktigt få fram de avgörande passningarna.

– Skulle vi fått håll på dem hade vi nog kunnat lyfta upp lite, sa IFK:s tränare **Pekka Lyyski** efter matchen.

När uppspelen inte gick genom höga bollar förbi mittfältet var det allt som oftast **Peter Sjölund** som skötte det offensiva spelet. Han hade mycket boll, var aggressiv och vann många närmkamper. Tyvärr var han också alldeles för omständig med bollen och IFK lyckades aldrig riktigt få till något rakt spel upp mot sina forwards.

Sjabbel i försvaret

Första chansen kom istället genom sjabbel från bortaförsvaret som helt plötsligt lämnade **Andreas Björk** fri med deras målvakt. Björk rundade den utrusande keepern men

Hemmadebut. Willis Ochieng fick äntligen debutera på hemmaplan. Ett mål på straff fick han släppa in. – Han lurade mig, sa han efteråt om straffen.

kom ur läge och var tvungen att finta bort en försvarare varpå han stressades till ett avslut i burgaveln. Till besvikelse för 1.862 på WHA som reste sig upp i hopp om mål.

Ju mer första halvlek led tog IFK över mer och mer. Jaro hade egentligen inget offensivt att säga till om och hemmadebuterande **Willis Ochieng** behövde endast plocka ner några inlägg. Efteråt var han inte helt nöjd med slutresultatet.

– Det var ok, sa han. Inte jättebra

Trots att IFK hade svårt att hitta uppspelsalternativ lyckades de ändå skapa ett par bra målchanser i första halvlek och när de väl drog upp tempot med 20 minuter kvar borde de ha gjort minst ett mål. Bland annat hade Sjölund en nick utanför och Jani Lyyski

Spontan glädje. IFK:s Justus Vajanne firar efter att ha kviterat Jaros ledning. Vajanne gjorde målet endast en minut efter det att han blev inbytt.

höll sig framme i motståndarnas straffområde med några bra avslut.

Utvisning direkt

I ett något oorganiserat Jaro-försvär var det annars David Carlsson som var mest kreativ bland IFK:s offensiva spelare. Som vanligt var han stark i kroppen och värderade väl när han skulle hålla i bollen eller spela den. Tyvärr lyckades varken han eller IFK utnyttja den snabbhet som de båda kantlöparna Kristoffer Weckström och, framför allt, Tommy Wirtanen, innehar.

Andra halvlek rivstartade med straff för Jaro i den 48:e minuten. I en tilltrasslad situation i IFK:s straffområde räddar en liggandes Andreas Björk bollen med händerna. Straffen var solklar. Så även

utvisningen. Det efterföljande ledningsmålet kom som ett brev på posten.

I och med ledningsmålet backade Jaro hem ännu mer och tvingade IFK framåt i banan. Både målet och utvisningen verkade dock tända hemmalaget.

– Konstigt nog sprang vi ännu mer med tio man, sa Lyyski.

Men några farliga chanser lyckas IFK egentligen inte skrapa och samtidigt blottade de sig bakåt för kontringar. Men mittförsvaret gjorde som vanligt en stabil insats och **Peter Blomberg** gav inte sina motståndare en chans i luftrummet.

Snygg kvittering

Så, i den 61:a gör IFK ett dubbelbyte och sätter bland annat in giftiga **Justus Vajanne** som efter en snygg skarvning av Da-

Fakta/IFK Mariehamn - FF Jaro 1-1 (0-0)

IFK: Willis Ochieng–Mats Gustafsson, Peter Blomberg, Jani Lyyski, André Hansell–Tommy Wirtanen, Mika Niskala, Peter Sjölund, Kristoffer Weckström–David Carlsson, Andreas Björk
Mål: Jussi Aalto 48 (Jaro), Justus Vajanne 62 (IFK)
Varningar: Marco Matrone 67 (Jaro)
Utvisningar: Andreas Björk 48 (IFK)
Publik: 1.862 på WHA

vid Carlsson klipper till på halvvolley några meter in i Jaros straffområde. Rakt upp i nätet. Otagbart för målvakten. 1-1.

Målet värmdde både publik och spelare och Jaro försökte flytta fram spelet. Men med tio man orkade IFK inte hålla spelet upp utan sjönk ner i samma låga tempo som Jaro startade matchen i. Avstånden mellan lagdelarna blev alldeles för stora och en i stort sett ensam David Carlsson kämpade förtjänstfullt på topp.

– Jag tycker det var jättestarkt att vi tog en poäng, sa Lyyski efteråt.

De sista minuterna var sedan en lång transportsträcka mot slutsignalen. Visst, i slutet skapade båda lagen några chanser. Men det hettade liksom aldrig riktigt till. Precis som matchen i helhet.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Peter Blomberg

David Carlsson

Fotboll	
Tipsligan	
AC Oulu–VPS	3–3
IFK Mariehamn–FF Jaro	1–1
FC Haka–KooTeePee	3–0

Tampere Utd	19	12	5	2	35–21	41
FC Haka	20	12	4	4	32–16	40
FC Honka	20	9	8	3	28–19	35
TPS	20	10	2	8	30–27	32
FC Lahti	20	8	5	7	33–24	29
IFK Mariehamn	21	6	9	6	25–25	27
VPS	22	6	9	7	22–32	27
MyPa	20	7	5	8	20–21	26
KooTeePee	22	7	4	11	26–32	25
FC Inter	21	6	6	9	26–23	24
HJK	20	4	12	4	24–21	24
FF Jaro	22	6	5	11	24–37	23
Viikingit	20	4	6	10	22–33	18
AC Oulu	21	4	6	11	24–40	18

Följande matcher: **må 24.9** FC Lahti–Tampere Utd, HJK–FC Inter, MyPa–FC Honka, TPS–Viikingit, **sö 30.9** Viikingit–VPS, AC Oulu–FC Haka, KooTeePee–IFK Mariehamn.

Fotboll	
Damligan	
KMF–Kuopio–Tips	2–1
Sport–SCR	1–3
Honka–PuiU	2–0
HJK–Ilves	2–0

Honka	20	18	1	1	61–	9	55
HJK	19	16	2	1	59–	19	50
PuiU	20	8	4	8	22–	23	28
Åland U	19	8	4	7	22–	25	28
Ilves	20	9	0	11	22–	27	27
Tips	20	5	7	8	22–	26	22
KMF–Kuopio	20	6	2	12	21–	39	20
SCR	20	5	3	12	20–	40	18
Sport	19	4	4	11	11–	32	16
United	19	4	3	12	17–	37	15

Fotboll	
Division II	
EIF–MuSa	0–0
VG-62–P-lírot	0–0

GrIFK	22	17	0	5	58–	30	51
PoPa	22	13	9	0	50–	16	48
KOO-VEE	23	13	4	6	32–	28	43
KaaPo	23	13	2	8	53–	22	41
SalPa	23	11	3	9	40–	27	36
FC Espoo	23	9	5	9	35–	35	32
LoPa	23	9	3	11	30–	41	30
EIF	23	8	5	10	32–	38	29
VG-62	23	8	5	10	29–	39	29
P-lírot	23	7	7	9	29–	31	28
IFFK	23	5	8	10	22–	33	23
SoVo	23	5	5	13	17–	50	20
MuSa	23	4	7	12	22–	36	19
Masku	23	4	5	14	21–	44	17

Fotboll	
Division III	
Wilpas–TPK II	1–0
PIF–VG62 II	3–1
TuTo–JyTy	2–1
FC Boda–ÅIFK	1–3
HIK–TPK	1–0
SCR–LTU	2–0

ÅIFK	22	19	2	1	115–	15	59
TuTo	22	15	4	3	67–	20	49
LTU	22	13	4	5	50–	45	43
FC Boda	22	9	5	8	41–	34	32
Wilpas	22	8	6	8	30–	35	30
VG62 II	22	8	5	9	30–	44	29
PIF	22	8	4	10	34–	36	28
TPK	22	8	3	11	36–	41	27
SCR	22	7	5	10	28–	38	26
JyTy	22	7	4	11	35–	57	25
HIK	22	3	7	12	22–	56	16
TPK II	22	1	3	18	15–	83	6

Fotboll	
Division IV	
MynPa–UPK	1–3
SIF–KaaPo II	0–1
TuWe–Pontevea	4–0
Lie–PIPS	2–3

KaaPo II	21	19	0	2	92–	31	57
Lie	21	17	2	2	75–	16	53
SIF	21	12	2	7	44–	27	38
UPK	21	10	2	9	41–	43	32
PIPS	20	10	2	8	44–	48	32
RP-67	20	9	4	7	49–	32	31
KaaRe	20	9	1	10	48–	44	28
TuWe	21	7	4	10	39–	37	25
Pontevea	21	7	3	11	48–	62	24
MynPa	21	6	6	9	35–	49	24
PaiHa	19	2	0	17	24–	76	6
PIF II	20	2	0	18	27–	101	6

Stolpe ut när IFFK spelade oavgjort

KAAP IFFK	0 0
--------------	--------

FOTBOLL. Det blåste rejält när IFFK mötte KaaPo i division två på bortaplan i lördags och spelet präglades därefter. Under första halvleken hade IFFK vinden i ryggen och kunde därför trycka manskapet framåt.

– Vi hade en hel del boll och kom runt på inlägg. Men pricken över i:et saknades. Men å andra sidan kom inte heller de till några chanser, säger **Thomas Nordström**, tränare IFFK.

När andra halvlek drog igång var situationen den motsatta. KaaPo hade vinden i ryggen och kunde därför snabbt sno åt sig bollen och hålla den inom laget. Men precis som IFFK under första halvlek kom de inte till några farliga avslut. Istället kunde Finströmskamraterna sticka upp på några riktigt farliga kontringar.

I slutminuterna lockades nämligen **Amos Ekhali** komma loss från sina försvarare och han såg att KaaPos målvakt stod lite på halvdistans. Så han lobbade. Och tiden stod som stilla.

Alla väntade på vad som skulle hända. Bollen rullade mot mål, träffade till slut insidan av stolpen och rullade sedan längs mållinjen. Men inget mål.

Hitta det positiva

Matchen och poängen får väl annars ses som positivt för IFFK. De mötte ett

starkt lag som gjort många mål, men lyckades ändå stå upp väl.

– Vi gjorde en helt ok kämpainsats och stod upp hela vägen. Vi försvarade oss ganska bra och lyckades också skapa lite framåt. Det var positivt att vi hade en hel del anfallsspel. Jag tyckte vi höll en jämn nivå hela matchen, säger Nordström.

Poängen var viktig för IFFK som fortfarande slåss i tabellens nederkant. Men det är bara att gilla läget, som Nordström säger, och köra vidare.

– Vi måste hitta det positiva i det här. Det är bra för killarna att det återstår betydelsefulla matcher.

Nordström berömmar hela laget och menar att de hittade tillbaka till lagspelet och att det fungerade bra försvarsmässigt. Dessutom lyckades de få till ett passningsspel som i alla fall nådde fram till motståndarnas straffområde.

– Det där sista lilla saknades, säger Nordström.

Nästa match för IFFK är den 29 september 16.30 hemma mot Masku.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Nära mål. Amos Ekhali var närmast att spräcka nollan mot KaaPo. Bilden är från matchen mot VG-62 tidigare i år.

Foto: JONAS EDSVIK

IFK Mariehamn förlorade mot suveräna serieledare

IFK MARIEHAMN GAMLIS FF	1 3
----------------------------	--------

FOTBOLL. Det blev förlust i sista matchen i damernas division fyra för IFK Mariehamn. Suveräna serieledarna Gamlis FF, som vann alla sina matcher i serien, blev får svåra för hemmalaget.

– Det visste vi om från början och rättade vårt spel efter

det, säger IFK:s tränare **Mikael Virta**. Vi drog oss tillbaka och spelade på kontring.

Två av Gamils FF mål kom efter individuella misstag från IFK:s sida och i paus var ställning 1-2 efter mål av **Karin Ekström** för IFK.

– I första halvlek drog vi oss medvetet bakåt och vi gjorde mål på en kontring. Det var en helt ok halvlek. Andra halvlek

skiljde sig inte så mycket från den första och vi pressade lite i slutet. Vi gjorde en riktigt bra match utifrån våra förutsättning, säger Virta.

Nu slutade IFK på en femteplats och det är Virta nöjd med. De hade inte satt upp några mål innan säsongen, men efter hand såg de den övre halvan som möjlig. Och så blev det också. (jl)

SIK förlorade sista matchen

SUNDS IF KAAP II	0 1
---------------------	--------

FOTBOLL. Efter lördagens förlust mot KaaPo II står det klart att Sunds IF slutar på en tredjeplats i division fyra. Målet var att hamna där någonstans och så blev det alltså också.

Matchen i lördags var annars jämn och i första halvlek böljade spelet fram och tillbaka med bra spel och många

chanser. Resultatet i halvtid var dock 0-0.

I inledningen av andra tog KaaPo II över samtidigt som SIK spelade dåligt.

– Vi tappade 15-20 minuter i början av andra halvlek och det var då målet kom. Vi tappar lite koncentration och det har vi haft problem med, säger **Ralf Isaksson**, assisterande tränare i Sunds IF.

När matchuret började närma sig 90 minuter flyttade

SIK upp sina spelare för att om möjligt få till en kvittering. Bland annat hade både **Robin Cederroos** och **Jimmy Sundman** några riktigt bra lägen. Men bollen ville inte ända in.

– Vi blir trea och det är helt ok, säger Isaksson. Vi har ett ungt lag och jag hoppas att alla stannar. (jl)

Ted Göstas

Tom Göstas

Ingen match för Eckerö IK

■FOTBOLL. Eckeröspelarna stod utan motståndare i söndagens planerade match i division sju. De skulle möta Tensta GoIF på hemmaplan

men ingen från motståndarlaget hörde av sig.

Eckerö var med om något liknande för ett par år sedan och då blev de uteslutna ur li-

gan. Något liknande är nu att vänta för Tensta. I veckan ska **Johan Småroos** höra av sig till förbundet för att se hur det kommer att bli. (jl)

Fyran nästa för ungt HIK

HAMMARLAND IK TPK	1 0
----------------------	--------

FOTBOLL. Det mesta var redan avgjort när Hammarland klev in på planen för sista gången i år. Nedflyttning från division tre och ett år i fyran. Ändå var lagets tränare **Thony Danielsson** nöjd med spelet.

– Det var inget att spela för. Det gällde bara att ha kul. Vi försökte spela hela tiden från målvakt och framåt, säger han.

Hammarland testade lite nya uppställningar som kanske inte fungerade så väl. Bland annat blev anfallsspelet lidande. Trots detta lyckades **André Sjöström** en bit in i den andra halvleken ge hemmalaget ledningen. En ledning som sedan höll

sig matchen ut. Mycket tack vare den blixtkallade målvakten **Sebastian Boman** som, enligt Danielsson, gjorde en fantastisk match.

Trots att det blir fyran nästa säsong är tongångarna inte allt för bittra i klubben. Laget är ungt och kan faktiskt tjäna på att spela i fyran ett år. Dessutom verkar de flesta spelarna stanna kvar i klubben.

Annars har säsongen för Hammarland präglats av många skador och spelare som försvunnit.

– Vi har använt för många spelare och inte fått någon kontinuitet, säger Daniels-son. (jl)

Kristian Granberg

André Sjöström

Östernäs borde avgjort matchen

IF ÖSTERNÄSK ÄRENTUNA SK	2 3
-----------------------------	--------

FOTBOLL. Det blev förlust för Östernäskamraterna i årets sista match i Upplands-seriens division sex. Detta trots att laget ledde med 2-0 i halvtid hemma mot Ärentuna. Målskyttar för hemmalaget var **Johannes Nordström** och **Ville Niskala**.

Östernäs borde ha avgjort matchen i andra halvlek men istället blev det en tight tillställning där Ärentuna kun-

de avgöra i slutminuterna. Ett Ärentuna som gått bra under hösten, precis som Östernäs.

– Det har gått upp och ner, säger tränare **Jan Sundström**. Problemet från vår sida var att spelare försvann till Hammarland och vi fick flytta upp spelare. Killarna har inte spelat på de positioner de brukar.

Enligt Sundström fann laget dock stabiliteten under hösten och då började det även gå bättre. (jl)

Fram satsade allt krut framåt

VÄDDÖ IF IF FRAM	5 2
---------------------	--------

FOTBOLL. I söndags var det den sista matchen för säsongen i Upplandsseriens division VI för IF Fram och den slutade med en bitter förlust. Vid 2-2 fortsatte Fram anfalla och flytta upp folk och snabbt gjorde serieledarna Väddö tre mål.

– Jag tar på mig det, säger Frams tränare **Tom Danielsson**. Det är inte spelarnas fel.

Väddö ledde med 2-0 i halvtid men Fram gick ner på en trebackslinje och jobbade sig in i matchen. Sedan fortsatte de satsa framåt. Och hade många chanser utan att lyckas riktigt med avsluten.

– Ok, med facit i hand borde vi gått tillbaka till ursprungsläget. Men vi bjuder på det. Det spelar inte så stor roll om vi hamnar fyra eller femma.

Frams mål gjordes av **Andreas Nordlund** och **Freddie Forsman**. (jl)

Vill förlänga med Hodgson

■ HELSINGFORS. Fotbollslandslagets cheftränare **Roy Hodgson** och Bollförbundets ordförande **Pekka Härmäläinen** har fortsatt att diskutera om Hodgsons eventuella förlängning i landslaget. Bollförbundet meddelade på sin webbsida att parterna förde samtal senast i torsdags i Tammerfors.

– Bollförbundet har som mål att förlänga kontraktet med Hodgson. Vi är nöjda med honom. Men nu vill vi koncentrera oss fullt på de kvarstående EM-kvalmatcherna, sade Härmäläinen.

Hodgson blev Finlands landslagstränare i augusti 2006. Hans kontrakt löper över det pågående EM-kvalet. (FNB)

Algerisk mittback klar för TPS

■ÅBO. Fotbollsligalaget TPS har skrivit ett tvåårigt kontrakt med algeriska mittbacken **Zarabi Kheireddine**. Han är 23 år gammal, 187 centimeter lång och har spelat för tre olika lag i sitt hemlands liga.

– Vår kapten **Jussi Nuorela** är borta resten av säsongen och vi behövde förstärkning i mittförsvaret. Bland många alternativ hittade vi honom. Zarabi är snabb och stor och en spelare som strävar efter att utvecklas hela tiden. Dessutom är han i rätt ålder för vårt lag, säger TPS-tränaren **Mika-Matti Paatelainen**. (FNB)

SPELA
BINGO
med lyckotavla

På PAF Casino
på Torggatan 14
alla TORSD. kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

President **Tarja Halonen** och doktor **Pentti Arajärvi** besöker Saudiarabien mellan 21 och 24 oktober. Kung Abdullah bin Abdel Aziz Al Saud är värd för besöket.

riksnytt

Svenskarna dricker champagne som aldrig förr. Bara i år har försäljningen ökat med 25 procent.

Bara regnet minskade trafiken på bilfria dagen

HELSINGFORS. Privatbilisterna lät sig inte påverkas av internationella bilfria dagen som firades på lördagen. På förmiddagen var det glesst på gator och vägar, men det torde ha berott mer på regnet i södra och mellersta Finland än på miljöpolitisk medvetenhet hos bilisterna.

Åtminstone i huvudstadsregionen tilltog trafiken så fort vädret klarnade upp. Vägförvaltningens trafikexpert **Jorma Helin** sade att det rentav fanns mer trafik på lördagseftermiddagen än under motsvarande tidpunkt för en vecka sedan. Han gissar att många bilister väntade på att det skulle sluta regna och satte sig vid ratten först efter det. – Herren där uppe lyckades trassla till våra planer att jämföra lördagens trafikstatistik med statistiken i huvudstadsregionen för en vecka sedan, sade Helin.

Billigare biljett
– När det regnar så här kraftigt är trafikmängden ändå

Köer. Många var ute och körde på bilfria dagen i lördags, rapporteras det även från riket. Foto: ERKKI SANTAMALA

säkert tio procent mindre än veckoslutet innan, sade han. För att fira den bilfria

dagen kostade biljetterna i kollektivtrafiken i huvudstadsregionen med omnejd

endast en euro. I Åbo gällde en enkelbiljett hela dagen. (FNB)

Miljömärkning planeras för bilar

HELSINGFORS. Kommunikationsministeriet vill förse bilarna med en liknande miljömärkning som redan finns för vitvaror.

Bilens miljömärke skulle avslöja om den är bensinsnål eller om den drar mycket bränsle. Planen är bara i startgroparna med trafikrådet Risto Saari anser att den är fullt möjlig att

förverkliga. Åtminstone i Danmark har ett system för miljömärkning redan testats för personbilar. Klasserna är A, B, C, D och E, där E står för den energisnå-

laste bilen. Ministeriet har nu tillsatt en arbetsgrupp för att utreda möjligheterna att inrätta ett miljömärkningssystem för personbilar i Finland. (FNB)

Majoritet vill ge vårdarna större lönelyft än andra

■ **TAMMERFORS.** Vårdarna har en majoritet av folket bakom sitt krav på större löneförhöjningar än andra grupper. Enligt en enkät som tidningen Aamulehti presenterade på söndagen anser 55 procent av finländarna att det är rätt att höja lönerna inom vårdyrkena mer än inom andra kvinno- dominerade branscher. 35 procent av medborgarna anser att en sådan lönepolitik vore fel.

Ungefär två tredjedelar av svarsgivarna anser att vårdackens lönekrav är skäliga. Enkäten ger tummen ned för regeringens agerande i lönefrågorna. På en skala 1-5 blev medeltalet 2,27. I enkäten utfrågade Taloustutkimus över tusen finländare under den gångna veckan. Utfrågningen började på måndagen och avslutades på torsdagen. Arbetsgivarna gick ut med sitt lönebud i onsdags. (FNB)

45.000 unga vaccineras mot könssjukdomar

■ **HELSINGFORS.** Kring 45.000 ungdomar erbjuds i höst vaccination mot papillomviruset som kan orsaka cancer i livmoderhalsen eller mot hepatit B-viruset. Inbjudan skickas till föräldrarna till 14- och 15-åringar. Vaccinationerna ingår i en undersökning som ska ta reda på i vilken ålder papillomvaccinet ska ges för att den ska ge det största möjliga skyddet. Undersökningen ska även ge svar på om också pojkarna borde vac-

cineras för att man ska kunna stoppa en epidemi. HPV-vaccin har på 33 orter reserverats för alla som är födda åren 1992-95. Föräldrarna måste dock ge sin tillåtelse för vaccinationerna. Ungdomarna kan kallas till undersökning under loppet av två läsår. I år skickas inbjudningar till föräldrarna till elever i årskurserna åtta och nio. Nästa år står årskurserna sju och åtta i tur. (FNB)

Hassi kräver regler för lobbning

TAMMERFORS. De grönas EU-parlamentariker Satu Hassi kräver bindande bestämmelser för lobbning i EU. Hennes minimikrav är att registrerade lobbyister anger sin bakgrund och sina finansörer.

Hassi, som talade för de grönas partidelegation i Tammerfors på lördagen, räknade upp otaliga exempel på felaktiga uppgif-

ter som olika lobbyister serverat henne. Som lobbyverksamhet räknas olika intressegruppers strävan att påverka politiska beslut. Den samlingspartistiska EU-parlamentarikern **Alexander Stubb** arbetar som bäst på ett betänkande om lobbyverksamheten i parlamentet. Hassi anser att samlingspartisterna har en förskönande syn på lobbning. Stubb säger att han aldrig

fått felaktig information av en lobbyist och att verksamheten därför inte behöver begränsas. Lobbyverksamheten i sig är enligt Hassi oundviklig och också nödvändig. Problemet är att pengarna blir för avgörande. Det råder en påfallande ekonomisk ojämlikhet mellan olika lobbyister. **Frivilligt** Hassi anser det vara häpnads-

väckande att till och med USA har bindande regler för lobbning, medan EU inte har det. Tillsvidare är det frivilligt för lobbyister i EU att registrera sig. Efter Washington är Bryssel världens näst största lobbingskoncentration. Man uppskattar att det finns cirka 20.000 lobbyister i Bryssel, av vilka cirka 5.000 är ackrediterade i EU-parlamentet. (FNB)

Världen just nu

Israel frigir palestinska fångar

■ **JERUSALEM.** Israels regering har beslutat frige 90 palestinska fångar. Landets regering godkände beslutet med rösterna 22-3 vid sitt sammanträde på söndagen. Enligt regeringskällor är det fråga om en goodwill-yttring gentemot palestinierepresidenten Mahmud Abbas. Alla de som ska friges är medlemmar av Abbas Fatahrörelse. En ministergrupp beslutar senare exakt vilka som ska friges. Bland dem finns ingen som deltagit i attacker mot Israel. – Det här är en sedvanlig och traditionell gest. De friges enligt traditionella kriterier, säger premiärminister **Ehud Olmert**. Det palestinska självstyret välkomnade beslutet, men hoppades på ännu mer israeliskt stöd för Abbas administration. I juli frigav Israel över 250 palestinska fångar för att stärka Fatah i maktkampen mot den radikala Hamasorganisationen. (FNB-AFP)

Merkel träffar Dalai lama

■ **BERLIN.** Tysklands förbundskansler **Angela Merkel** träffar på söndagen Tibets andlige ledare **Dalai lama** trots häftiga protester från Kina, som har inhiberat planerade förhandlingar med tyska tjänstemän. Det tyska justitieministeriet uppger att ett möte med kinesiska tjänstemän om skydd av patenträttigheter har inställts "av tekniska skäl". Mötet i München skulle ha hållits bara några timmar innan Merkel som första tysk förbundskansler träffar Tibets landsflyktige andlige ledare. Peking fördömer Dalai lama som en separatist med avsikt att undergräva Kina. Berlin har i varje fall motstått de kinesiska protesterna, och beslutat att mötet hålls. Dalai lama säger att han inte är arg på Kinas inställning till mötet med Merkel, men kallar den arrogant. – Vartän jag reser, protesterar Kina. (FNB-AFP)

"Sågs i Marocko"

■ **LONDON.** Den brittiska flickan som försvann i Portugal i maj sågs i Marocko bara några dagar efter försvinnandet, skrev den brittiska tidningen Sunday Express på söndagen. Enligt tidningen har en brittisk man uppgett för polisen att han är säker på att han sett den brittiska flickan på hotellet Ibis i Marrakesh. Polisen tog mannens berättelse på allvar, eftersom en norsk kvinna vid ungefär samma tidpunkt uppgav sig ha sett den brittiska flickan på en bensinstation nära hotellet. Fyraåriga Madeleine försvann i Algarve i Portugal i maj. Spaningarna efter henne har fått stor mediauppmärksamhet. Flickans föräldrar **Gerry** och **Kate McCann** har träffat bland annat påven Benedictus XVI och fått stöd av många kändisar. (FNB-AFP)

Fortsatt flygförbud för Dash8

■ **STOCKHOLM.** Inga av SAS flygplan av typen Dash 8 kommer att tillåtas lyfta förrän tillbudet i München är utrett. Det beslutade SAS på lördagseftermiddagen. Vid tillbudet i fredags tvingades ett Dash 8 nödlunda sedan noshjulet inte fällts ut. – Vår tekniske chef fattade beslutet efter att ha informerats om incidenten i München. Den ska först utredas innan det blir aktuellt att sätta in flygplanen i trafik igen, säger **Hans Ollongren**, kommunikationsdirektör på SAS. Alla SAS-plan av modellen Dash 8-Q400 är sedan tidigare belagda med flygförbud. Förbudet skulle omprövas efter att hydrauliken på landningsställena bytts ut. Nu ska alltså även resultatet från den tyska haverikommissionen inväntas innan flygstoppet hävs. (FNB-TT)

Ny tidsplan ska rädda ozonlagret

■ **MONTREAL.** FN:s miljökonferens som samlas i Montreal har beslutat att skärpa tidsplanen för sloandet av kemikalier som förstör ozonlagret. I enlighet med en överenskommelse som nåddes tidigt på lördagen ska utvecklingsländerna sluta använda ozonskadliga HCFC-föreningar före år 2030. För industriländerna löper fristen ut år 2020. Beslutet innebär att den gamla tidtabellen från år 1987 skärps med tio år. – Det här var en historisk händelse, sade Kanadas miljöminister **John Baird** och EU:s chefsförhandlare **Marianne Wening**. Representanter för 191 länder deltog i mötet. FN:s miljöprogram UNEP uppger att en förutsättning för genombrottet var att Kina gick med på det nya arrangemanget. – Kina står ensamt för 80 procent av utvecklingsländernas HCFC-konsumtion, vilket innebär att landet spelade en avgörande roll i förhandlingarna, sade UNEP:s representant **Lambert Kuijpers**. Förhandlingarna försvårades av att utvecklingsländerna krävde att den industrialiserade världen garanterar dem ett finansiellt stöd som innebär att det inte blir oskäligt dyrt att övergå till miljövänligare metoder. Uneps representanter uppgav att detaljerna i överenskommelserna ännu finslipades på lördagseftermiddagen, men att det rådde ett brett samförstånd om huvudpunkterna. Miljöexperter säger att det nya avtalet är ett vapen i både kampen mot ozonminskningen och klimatuppvärmningen. Också vad gäller CFC-föreningarna såg situationen bra ut. Det är meningen att man ska avstå från föreningarna före år 2010, men man har redan nu avstått från dem till 95 procent. Ändå kommer fortfarande nästan 88.000 ton skadliga föreningar ut i atmosfären varje år. Av dem produceras 85 procent i industriländerna. (FNB-DPA-Reuters)

TV-programmet

måndag 24 september

7.00 Gomorron Sverige [34321960]
10.30 UR-program [5468298]
13.00 Rapport [94095]
13.05 Agenda (R) [667927]
14.00 Sportspegeln (R) [4185144]
14.45 Kurrageömma [2505163]
FILM Svenskt drama från 1963. Peter hamnar oskyldigt i fängelse för valutasmuggling. I rollerna: Jan Malmström, Catrin Westerlund, Sven Lindberg.
16.30 Andra Avenyn (R) [7328]
17.00 Rapport [40637]
17.10 Gomorron Sverige [435540]
18.00 Globalisering [2873]
UR. Kampen om råvarorna. Leder globaliseringen till en mer hotfull eller fredligare värld? Nya stormakter som Indien och Kina ska samsas med gamla, och konkurrensen om energi- och råvarutillgångar ökar. Även 26/9 och 28/9.
18.30 Krokmax [1732]
UR. Wiz Quiz: frågesport på engelska.
19.00 Bolibompa [163]
19.00 Nicke Nyfiken [94298]
19.25 Ebb och Flo [1045786]
19.30 Hockeykväll [6057]
Elitserien i ishockey. Matchreferat, direktintervjuer, reportage och analyser. Direktsändning: HV71- Frölunda i Jönköping. Expertkommentator: Niklas Wikegård. Programledare: Marie Lehmann. Forts i SVT2.
20.30 Rapport [618]
21.00 Andra Avenyn [927]
Svensk dramaserie från 2007. Del 2. Tony försöker hitta fram till sin son Kim och träffar honom av en slump på boxningsklubben. Även 25/9, 29/9.
21.30 Upp till kamp [91705]
Svensk dramaserie. Del 4 av 4. 1975- 76. Gänget har nu egna barn, alla utom Erik som även politiskt valt en annan väg än sina kamrater. Bredbild. Även 29/9.
23.00 Pakistan Zindabad [92298]
Fransk dokumentär från 2007. Del 2 av 2. Även 30/9.
23.55 Rapport [6342618]
0.05 Kulturnyheter (R) [6334699]
0.15 Babben & co (R) [4381800]
1.15 Vita huset (R) [9908274]
2.00-7.00 SVT24 [23453187]

10.30-16.00 24 Direkt [87841347]
16.50 Gudstjänst (R) [7210360]
17.35 Landet runt (R) [1765892]
18.20 Nyhetstecken [6158182]
18.30 Oddasat [90569]
18.45 Uutiset [8278960]
18.55 Regionala nyheter [8439892]
19.00 Aktuellt [53453]
19.15 Fråga doktorn [835811]
Hälsomagasin. Del 2. I första direktsändningen svarar naturläkemedels-experten Jan G Bruhn och läkaren Gunilla Hasselgren på frågor om naturläkemedel. Besök i Linnéträdgården i Uppsala, och om honungens läkande kraft. Även 25/9 och 29/9.
20.00 Kulturnyheter (R) [83618]
20.10 Regionala nyheter [3577873]
20.30 Hockeykväll [72182]
22.00 Aktuellt [60705]
22.25 A-ekonomi [1306502]
22.30 Petter Northug - tuff i skallen [5231]
Norskt idrottsreportage från 2006. Porträtt av 21-åriga Petter Northug, Norges nya superstjärna i längdskidåkning. Northug slog igenom med dunder och brak i Falun 2006 när han som junior vann sin första världscup-tävling. Med en tävlingsinstinkt som beskrivs som "extremt utvecklad" och ett starkt självförtroende är skidpublikens förväntningar på Northug stora. Bredbild. Även 29/9.
23.00 Sportnytt [17298]
23.15 Regionala nyheter [2010453]
23.25 Filmkrönikan [4618163]
Filmmagasin. Del 2 av 14. Diskussion om hur bögar porträtteras på film, i samband med premiären av Adam Sandler-komedin "Härmed förklarar jag er Chuck och Larry". Recension av franska filmen "Tillsammans är man mindre ensam".
23.55 Hjärnstorm (R) [4637298]
Populärvetenskapligt program. Del 5 av 8. Hur den yttre miljön påverkar vår uppfattning om en person.
0.25 Jonas och Musses religion (R) [97212]
Livsåskådningsprogram.
0.55-1.55 Festivalssommar 2007 (R) [5973729]
Även 28/9.

7.30 Beverly Hills [1620786]
8.25-8.55 Home and away [7852163]
9.55 Montel Williams show [8743705]
Hur lyckas man försörja sig på det man älskar att göra, och dessutom gå med vinst? Programledaren Montel Williams reder ut.
10.50 Våra bästa år (R) [6167057]
11.40 Oprah Winfrey (R) [7077434]
12.30 Rachael Ray [2160569]
13.25 Memento [3703057]
13.50 Våra bästa år [1125786]
14.40 Oprah Winfrey show [2848892]
15.35 Cityakuten [2227521]
16.30 Nanny [136618]
17.00 Missing [496637]
18.00 How I met your mother [137927]
18.25 Simpsons [568453]
18.55 2 1/2 män [921908]
19.25 Update [2120881]
19.30 Navy CIS [957163]
Amerikansk kriminalserie från 2003.
20.30 Sjukhuset [236057]
Svensk dokumentärserie från 2007. Del 17. Även i kväll.
21.00 Allt för byn [816076]
Svensk realityserie från 2007. Del 2.
21.55 Update [4893502]
Nyhettssändning med väder.
22.00 Nyberg & Törnblom [590892]
Svensk pratshow. Avundsjuke. Bl a om Eva som är avundsjuk på sin styvdotter. Programledare: Renée Nyberg och Mia Törnblom. Även 29/9.
23.00 Shark [581144]
Amerikansk dramaserie från 2006. Del 19 av 22. Shark måste åtala mördaren av en hänslyslös pornografiproducent.
0.00 Update [507564]
Nyhettssändning med väder.
0.10 Sjukhuset (R) [392274]
0.40 Sex and the city [5167309]
1.10 2 1/2 män (R) [1268962]
1.35 Simpsons [7563354]
2.00 The shield [1033670]
2.55 Law and order [9472859]
3.50 Law and order [3615670]
4.35 Rescue me [6964458]
5.25 Montel Williams show [1115496]
6.10-6.55 Floor filler [1190019]

6.50 Nyhetsmorgon [62300347]
11.00 Jackpot [942827]
12.00 Tredje klotet från solen (R) [306415]
12.30 Skilda världar (R) [2151811]
13.25 Hem till gården [901569]
13.55 Nyheterna [2858724]
14.00 Trav: Dagens rätt [786637]
14.30 Nya tider (R) [761328]
15.00 Äntligen hemma (R) [349540]
15.50 Nyheterna [7739618]
15.55 Kung av Queens (R) [2268989]
16.20 Tredje klotet från solen (R) [484637]
16.45 That '70s show (R) [6843095]
17.10 Idol 2007 (R) [190811]
18.05 Omaka systrar (R) [904231]
18.35 Advokaterna (R) [385182]
19.05 Keno [4915219]
19.10 Advokaterna, forts [358873]
19.30 Ekonominyheter (R) [672415]
19.45 Lokala nyheter [808453]
20.00 Nyheterna [235328]
20.30 Veterinärerna (R) [267927]
Svensk djurserie från 2003. Del 7. Råttan Gaston har snuva, bullterriern Bolstey har ont i magen och lammet Pricken har problem med synen.
21.00 Idol 2007 [592250]
Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del II av 25. Även 25/9.
22.00 Victoria Beckham special [458076]
Amerikansk dokumentär från 2007 om Victoria Beckham, David Beckhams fru, som fick sitt genombrott med Spice Girls. Nu har familjen flyttat till Los Angeles.
22.55 Nyheter [1101908]
22.55 Lokala nyheter [2790144]
23.00 Nyheterna [159569]
23.35 Idol 2007 [5643322]
Resultatet av omröstningen. Även 25/9.
23.50 Fotbollsmåndag [5530279]
0.30 På liv och död (R) [9717629]
1.20 Pokermiljonen (R) [5062800]
1.50 Mayday (R) [6976212]
2.45 Lättlagat (R) [1836903]
3.10 Natthiv [5299293]
4.10 New York undercover [1903583]
4.55 Alias [7906922]
5.35 Lättlagat (R) [3600019]
6.00-6.50 Lättlagat (R) [1759854]

6.00 X3M: God morgon med A-laget
A-laget tillsammans med Petski, Isa, Anne och Magnus.
10.00-11.10 Veta
10.00 Pussel Vad händer i skogen när det blir höst? **10.20** Nordiska nybyggare Dokumentärserie. Del 5 av 6. Bisamrätta och fälthare. **10.30** Här kommer äggdjuren Dokumentärserie. Om de djur som lägger ägg och vad som kläcks ur vilka. **10.35** Snigelslem och bärfisar Dokumentärserie.. **10.40** Livslära Stress är vardag i dagens skola och kommer till uttryck i många former.
16.44 Närbild
17.14 Kortnytt
17.15 Zon5: Paffabriken
Svampgästen är en jästsvamp.
17.45 Buu-klubben: Pussel
18.15 TV-nytt
18.30 Zon5: Vera med flera
Del 7 av 8. Födelsedagsfest för Rita, som övar sig inför ridtävlingarna.
19.00 Uteliv
Martin Falklind försöker fånga de riktiga monsterfiskarna på en rödingexpedition i Kanada.
19.30 Filmtid
Bridget Jones på 1800-talet väcker starka känslor.
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Strömsö
20.54 5 minuter
21.00 Bettina S
Pratshow. I kväll träffar vi skådespelaren Martin Bahne och musikern Siiri Nordin tillsammans med bandet Ipanapa. Textat.
21.45 Dokumentären: Nålsögat
Svensk dokumentär.
22.45 Kvällsnytt
22.50-23.05 Oddasat

TV ÅLAND
INFOKANALEN
Åland så in i Norden.
Östersjön omkring oss, nu också inne i mötesrummet. När nordiska toppar möts på Åland.

5.55 Ettans morgon-tv [39111182]
9.15 Prästen i Ballykissangel [9082144]
10.05 Nöjesrävarna [8291182]
10.30 Forskningsresanden: AE Nordenskiöld [7778]
11.00 Tv-nyheter [81540]
11.05 Tillbaka till Aidensfield (R) [6557927]
12.00 Dagens rubriker [17705]
13.00 Tv-nyheter [89163]
13.05 Lördagssällskap [499989]
13.45 Arto Nyberg [2261873]
14.30 Läkarna [3786]
15.00 Tv-nyheter [11148]
15.05 Diagnos: Mord [5909989]
15.50 Droppen [9214502]
15.55 Ordboken [9213873]
Alexis Kouros om det finska ordet "sukupolvenvaihdos".
16.00 A-zoom [8231]
16.30 Kungskonsumenten [5724]
17.00 Tv-nyheter [35705]
17.08 Tillbaka till Aidensfield (R) [300983502]
18.00 Tv-nyheter och väder [7569]
Ekonomi- och kulturnyheter samt dagens viktigaste nyheter på teckenspråk ingår.
18.30 Nyhetsläckan [55705]
Frågetävling om den gångna veckans nyheter med Peter Nyman som överdomare.
19.05 Prisma: Moder Jord [812415]
Del 4 av 4. Tid att välja. Skall vi ge våra barn ett jordklot där

man kan leva?
20.00 MOT [415]
Aktualitetsdokumentären MOT skildrar sanna historier från Finland och utomlands på måndagskvällar. Programmet utreder bakgrunderna noggrant och kritiskt och glömmar inte käll- och självkritiken.
20.30 Tv-nyheter och väder [11989]
20.55 Sportrutan [4389328]
21.00 Hemmasalongen: Golden retrievern [27291]
Del 1 av 3. Tero flyttar med sin familj till sina barndomstrakter och möter sin far som han aldrig hade velat se igen. I rollerna: Robin Svartström, Juhani Laitala, Heikki Nousiainen.
21.55 Tjuren vid hornen [5519328]
Samtalsprogrammet bjuder på en lösning.
22.45 Tv-nyheter [3728453]
22.50 Prima [2848250]
23.35 Vaccin mot cancer [3580057]
I Danmark dör 200 kvinnor årligen av cancer i livmoderhalsen. I dag kan unga flickor vaccineras mot denna sjukdom. Vaccin utvecklas också mot andra cancerarter.
0.05-0.15 Euronews [6329767]

6.00 Dolt ord [52328]
7.00 Frågespel [14144]
8.00 Tellus-frågesport [1776057]
10.00 Sudoku: Tellus-tietovisa [38724]
11.00 Tv-spelet OK - den rätta frågan [74502]
12.00 Ett ögonblick! [3386]
12.30 Den rätta frågan [1453]
13.00 Gröna ängar: Kompositören Irwin Goodman [86144]
13.50 Positiva spelmän [2552637]
14.00 Där har vi det! [3298]
14.30 Kameran går runt [23434]
14.45 Svängiga djur [2924434]
14.50 På riskgränsen: Transporternas kungar [2434908]
15.45 Steve och predatorerna [8473231]
16.15 McLeods döttrar [9121989]
17.00 Nicke Nyfiken [33298]
17.25 Lilla tvåan [538502]
18.00 Den rätta frågan [64144]
18.25 Barnen i Bullerbyn [5290811]
18.50 Tv-nyheter [8293279]
19.00 Regionala nyheter [45434]
19.10 Sportrutan [1331927]
19.15 Tvåans höstväder [1321540]
19.20 Flyttfågelvägen [794417]
19.50 Smakresa: Kylie Kwong [636908]
20.20 Örtskolan [6135328]
20.25 Idioter bakom ratten [261618]
20.55 Comedy Inc [210908]
21.20 Galen grej [140786]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [2924873]
22.05 Robin Hood [9438521]
22.50 Tredje skiftet [7496453]
23.35 Seriestart: Mamma, pappa, chef [3345724]
0.15 TV-spelet OK - den rätta frågan [6961545]
2.00 Tellus-frågesport [1249908]
3.00-4.00 Sudoku [7649944]
4.00 Mikämikä-tvpeli [1344552]

6.25 Godmorgon Finland [51459989]
9.10 Hollyoaks [9991863]
9.40 Rutor [6163453]
10.30 Emmerdale [684705]
11.00 Nöjesnytt [348786]
11.10 Köpkanalen [8882453]
13.20 Familjeforum [9118569]
14.25 Femlingarna [6099328]
14.50 TOP5-frågesport [195415]
15.20 LA Law [9621569]
16.15 Matstället (R) [764796]
16.30 TOP5-frågesport [408347]
17.00 De vackra och de djärva [942732]
17.25 Vad ska vi äta i dag? [1814960]
17.30 Emmerdale [402163]
18.00 Fixa ekonomin [403892]
18.30 Elixir [411811]
19.00 Sjuans nyheter [967095]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [711434]
19.25 Dagens väder [8650873]
19.30 Dolda liv [502502]
20.00 Frusna hjärtan [228163]
20.56 Keno [107720279]
21.00 Nians nyheter [142724]
21.10 Resultatrutan [7704231]
Dagens idrottshändelser i sammandrag.
21.15 Divorce [6470366]
FILM Amerikanskt drama från 2003. I rollerna: Kate Hudson, Jean-Marie Lhomme, Naomi Watts. Regi: James Ivory.
23.30 Will & Grace [422927]
Amerikansk komediserie.
0.00 Nöjesnytt [879293]
0.10 Köpkanalen [4476854]
0.15 Fråga stjärnorna [1391583]
Är du intresserad av framtiden? Stjärnorna berättar ditt horoskop och mycket annat.
1.15-6.10 MTV3 Chatt [62955816]
6.10 Köpkanalen [4659293]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45-10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Mirjam Öberg. Sänds även ca. kl. 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **7.40** Sporten. Repris från söndag. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten: Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Idag lyssnar vi till den första delen av sagan om Stackars Felix, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt sänds även på fredag kl. 12:30. **10.00-15.00** Mittpådan. Programledare: Josefina Jansson. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15-12.30** Kulturen. Sänds även kl. 17:45 och i repris på lördag kl. 09:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Sänds i repris kl. 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Pensionärstimmen. Ett program producerat i samarbete med Mariehamns pensionärsförening. Sänds i repris på lördag kl. 14:00. **16.00** Aktuellt. **16.10-17.45** Åland idag. Programledare: Tony Wikström. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. **16.15** Sund inför valet. Programledare: Camilla Karlsson. Sänds i repris på lördag kl. 17:00. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland idag. Repris från 16:15 - 17:00. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland idag. Repris från 17:10 - 17:45. **20.40-20.45** Beträktelse. Repris. **5.30** Musik.

Varför granskas Åland av Europadomstolen för mänskliga rättigheter?

■ **Europadomstolen** för de mänskliga rättigheterna fann i juli 2007 att Åland och Finland har brustit i sin tillämpning av den europeiska människorättskonventionen på grund av Södra Ålands hälsonämnds långvariga ovilja att vidta de åtgärder som var nödvändiga för att skydda privat egendom i Lumparland (se artikel i Ålandstidningen den 25/07/2007).

Utan att gå alltför nära in på de faktiska detaljerna ska jag kort beskriva den bakgrund som föranledde granskningen av Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna.

Det är också värt att påminna att i ett tidigare fall från 1990 kritiserades Sverige för den svenska kyrkoskatten som även drabbade en person som var finsk medborgare och bosatt på Åland men som var yrkesverksam i Sverige.

Det nu aktuella fallet gäller en mor och son (klagandena) som äger en fastighet i Lumparland men bor huvudsakligen i Esbo. Familjen vistats på Åland under sin semester och hyr ut fastigheten periodvis till turister.

På grannfastigheten finns

hundar som enligt klagandena stör dem till den grad att hälsonämnden borde utföra restriktioner om hundarnas vistelse i grannfastigheten. De påtalade detta för Södra Ålands hälsonämnd år 1991. Därefter börjar vad man kan kalla för en juridisk karusell, en karusell som faktiskt fortgår.

Förvaltningsdomstolarna kritiserar hälsonämndens beslut och återremitterar ärendet. Ålands landskapsstyrelse (numera landskapsregeringen) och tjänstemän höll med om domstolarnas kritik och i januari 1998 fann hälsonämnden att en mur kunde vara en tillräcklig åtgärd, något som landskapsregeringen igen återremitterade till hälsonämnden.

Något nytt beslut kom inte från hälsonämnden förrän i augusti 2004 efter det att ett klagomål hade skickats till Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna och misstankar aktualiserats efter uttalanden gjorda av hälsonämndens ordförande i pressen. I februari 2007 hade ärendet ännu inte slutbehandlats i manglingen mellan Åland och förvaltningsdomstolarna. Det var

därför Europadomstolen behandlade frågan för att granska huruvida det finska rättssystemet och de åländska myndigheterna hade brustit i sin hantering av saken.

Vilka slutsatser kan man dra av denna saga och av Europadomstolens dom?

1. Det första och uppenbara är förstås att Åland inte är immunt mot den granskning som är kopplad till åtagandena under Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna. Dessa åtaganden är av grundläggande natur i det europeiska rättssystemet och har även införlivats i Finlands grundlag.

För de sakområden där Åland har kompetens (såsom hälso- och sjukvården) har de åländska myndigheterna en skyldighet att känna till och beakta europakonventionens regler i myndighetsutövningen. Hälsonämnden gjorde inte detta och valde även att inte följa förvaltningsdomstolarnas beslut.

2. Den andra slutsatsen är att situationen kan ses som ett tecken på bristande medvetenhet, kunskap och intresse för skyddet av mänskliga

rättigheter, rättigheter som grundas både i grundlagen och i Europakonventionen som undertecknades av Finland med Ålands lagtings bifall år 1990.

Förväxlingen av Europadomstolen för mänskliga rättigheter med EU-domstolen är ett tecken på att ingen, inte ens myndigheterna, alltid är medveten om de förpliktelser man har åtagit sig.

3. Den tredje slutsatsen är att det Europadomstolen kritiserar är den långsamhet som präglar den åländska hanteringen och trots domstolarnas tydliga anvisningar. Detta beskrivs ofta som domstolstrots, det vill säga situationer där myndigheter väljer att bortse från eller förhåla verkställandet av domstolarnas avgöranden. En sådan situation är en varningssignal om svagheter i rättsstatsprincipens grunder. Medborgarnas förtroende för staten, myndigheterna (finska och åländska) och för domstolarna bygger på att de senare effektivt utövar den kontroll som värnar om lagstiftningen, d.v.s. både om hur demokratiska beslut fattas och om medborgarnas

rättigheter och skyldigheter.

4. I det konkreta fallet har hälsoförvaltningsnämnden gjort bedömningen att hundarna inte var en tillräckligt allvarlig störning. Det är viktigt att påminna om att människorättskonventioner inte automatiskt leder till ett 'trumfande' av individuella krav.

Myndigheter och domstolar kan och bör göra en avvägning huruvida olika typer av rättighetsinskränkningar är legitima, nödvändiga och huruvida det finns en rimlig proportion mellan syftet och begränsningen. Bedömningen innebär en avvägning mellan individuella och samhälleliga intressen och mål.

Detta gäller även centrala delar av den åländska självstyrelselagstiftningen såsom hembygdsrätten, rätten att köpa fast egendom och näringsrätten. Europadomstolen hade ingen anledning att gå närmare in på sådana frågor. Det väsentliga i det nu aktuella fallet var myndigheternas långsamhet och nonchalans.

Ålands fredsinstitut har i ett seminarium om hembygdsrätten i Helsingfors i juni i

samband med Ålandsdagarna bidragit till diskussion om några av dessa frågor. En seminarierapport, där flera av fredsinstitutets forskare medverkar, publiceras i slutet av oktober. Jag hoppas att fallet 'Ekholm mot Finland' kan ge tillfälle att reflektera kring de kunskaper som måste finnas och utvecklas i den åländska förvaltningen och regeringen.

Regeringen måste tydligt markera att hälsonämndens handläggning är oacceptabel. Jag talar här inte om pekpinnar och syndabocker, utan om en långsiktig strategi i tjänstemanna- och politikerutbildningar där fallet Ekholm kan användas som ett exempel. På Åland måste det finnas kapacitet att bistå de finska representanterna inför Europadomstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg och kunna föra fram de åländska resonemangen precis som nu diskuteras i förhållande till EU-domstolen i Luxemburg.

Sia Spiliopoulou Åkermark
Docent i folkrätt och direktör för Ålands fredsinstitut

**Telefonkatalog
på nätet**
www.nyan.ax

Beg. båtar

Fiskebåt Bosund 26
Trader 130 hk
paketpris: 13 500,-

Babyliner Trofy WA
Kom in och fråga pris!

Finnmaster 4900
Mercury F 60 -05
paketpris: 13 000,-

KEA-CENTER

Varvsvägen 2, 22100 Mariehamn, tel. 22 424
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13

► **MÖTEN**

Mariehamns stad

**Stadsfullmäktige
i Mariehamn
sammanträder**

i stadshuset tisdag 25.9.2007 kl. 19.00 för behandling av i föredragningslistan upptagna ärenden.

Föredragningslistan finns att läsa på stadens hemsida: www.mariehamn.ax under föredragningslistor och protokoll.

Mariehamn, 20.9.2007

Tage Silander
Stadsfullmäktiges ordförande

Kultur och konferens med partnerskap

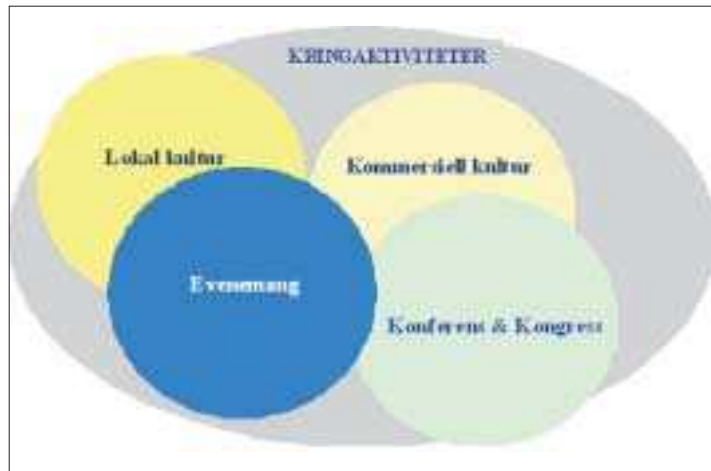
■ **Tillkomsten** av kultur- och kongresshuset Alandica i Mariehamn kräver nog sin egen historieskrivning.

Efter en lång beslutsprocess, där landskapet och staden gemensamt skulle hålla i det organisatoriska paraplyet över verksamheterna i huset, blev det en lösning där landskapet och staden riskerar att bli sittande på åskådarplats.

De drygt 16 miljoner euro som var "för dyrt" för socialdemokraterna blev acceptabelt när notan, med Arkipelags fastighet inkluderad, blev 25 miljoner euro.

Wiklöf Holding gjorde en oförskämt bra affär, men är å andra sidan den bäst skickade aktören att driva Alandica. Duktiga affärsmäns samhällsbetydelse skall inte underskattas.

Den kommersiella kärnan i Alandica - huset är ett faktum och en utgångspunkt för att också försöka för-

verkliga kultur- och näringspolitiska målsättningar i ett större samhällsperspektiv.

En utgångspunkt för fokusering på kultur som en särskild aktivitet och som ett komplement till traditionella konferenser och kongresser är förändringar i individers värdering och behov inom besöksnäringen. Upplevelseindustrin är

snabbt växande och underhållning - sång, musik, teater, kultur etc. - med kvalitet är av stor kommersiell betydelse.

Bilden visar olika aktörer runt besöksnäringen som kan samordnas med Alandica som utgångspunkt. Den lokala kulturen förutsätts få tillgång till lokaler, den kommersiella kulturen kan verka på egen hand eller

i kombination med andra möten.

Ett viktigt inslag är större internationella evenemang som förutsätter samverkan mellan många aktörer. I all verksamhet är kringaktiviteterna viktiga och hela det åländska samhället kan få del av positiva spridningseffekter, både regionalt och som säsongförlängning.

Det borde ligga i landskapets, stadens och Wiklöf Holdings intresse att samordna aktörerna kring möten och evenemang.

Initiativet borde komma från den nya landskapsregeringen med motiveringen att ett privat - offentligt partnerskap (POP) ger vinster för alla inblandade och för hela samhället.

Med modern terminologi en "win-win" situation.

Olof Erland,
lagtingskandidat (lib)

Vilka individer värnar DU om herr Gustafsson?

■ **Fredrik Gustafsson** anser att det är utveckling att Åland står utan en biograf. Han anser att vi alla kan se på film hemma. Denna åsikt menar han är att värna om individens intresse. I sin iver att tolka ALLT som något motsatsförhållande mellan den enskilda människan och samhället har herr Gustafsson i detta fall hoppat i galen tunna. Vad är det då han säger?

Jo att om man tycker att Åland bör ha en biograf så värderar man kulturen över individen! Vad är nu detta för gallimatias?

Det finns inget motsatsförhållande mellan att se på film hemma och/eller att gå på bio. Förmodligen går många av de, som ser mycket film hemma, också på bio ganska ofta. Men var finns individens valfrihet om det inte finns någon biograf att gå till? Svara på det herr Gustafsson! I första hand var ju diskussionen, kring Bio Savoys vara eller inte vara, INTE en ekonomisk fråga utan en kulturpolitisk.

Den så kallade utveckling som herr Gustafsson förespråkar betyder kanske

att samhället ska lägga ner operahus och konsertlokaler eftersom man kan lyssna på musiken hemma? Vad vet du egentligen om vad skattebetalarna vill eller inte vill ha?

Jag är lika mycket skattebetalare som du och jag tycker att det är en kulturskandal att vi inte har en biograf i Mariehamn. Jag är tämligen säker på att jag talar för fler än mej själv i detta fall.

Denna fråga har också en annan dimension. Bio Savoy

ritades och byggdes för att vara en biograf.

Jag anser att om man menar allvar med att kulturskydda en byggnad så borde det vara av vikt att inte bara skalet skyddas. Man borde kunna ställa krav på ägarna, att den verksamhet som byggnaden är avsedd för, skyddas vid en försäljning.

Men det är nu ytterligare en diskussion som det finns anledning att återkomma till.

Rigmor Tillema

En solklar kulturskandal!

■ **Biografen** är en kulturell mötesplats och filmen är vid sidan av musiken kanske den konstform som har den största genomslagskraften bland ungdomar. Det är inte samhällets uppgift att driva en biograf, men nog att (i det uppkomna läget) se till att det finns en lämplig lokal som både den kommersiella filmen och filmklubben Chaplin kan verka i.

Att se en film tillsammans med många andra medmänniskor och uppleva den förtäta stämningen i en biosalong ger oftast en helt annan och många gånger större konstupplevelse. Den som vill, kan välja att isolera sig från omvärlden framför sin privata platt-TV.

Vi andra kan välja att stimulera medborgarnas konstantintressen och känsla för gemenskap!

Kultur lönar sig!

Pekka Sonck
inflyttad åländsk
kulturarbetare (lib)

Minskad byråkrati – fortsatt gott miljöskydd!

■ **Vi har länge levt** med en miljölagstiftning som både av enskilda och företagare upplevts som oskäligt svår. De politiska partierna har alla, på ett eller annat sätt, påtalat behovet av en revidering.

I dag fredag 21/9 klubbades, efter omröstning, en ny landskapslag om miljöskydd. Lagen innebär en förenklad ärendehantering, minskad byråkrati, kortare handläggningstider etc utan att det sker på bekostnad av miljön.

Följande partier stödde den nya lagen: C, FS, Obs, och Åf.

Lagtingsgruppens ordförande för desamma

Politiska löften

■**Jag ställer upp** som kandidat för de obundna i det förestående valet av ett nytt lagting.

Före ett politiskt val talas det mycket om löften och efter valet om hur de har brutits. Eller vad man har ”lovat åstadkomma” och sedan inte har infriat.

Men kan man egentligen som enskild kandidat lova något sådant? Nej, det kan man givetvis inte. Eller kan och kan, nog kan man säga vad man vill, men ett löfte att åstadkomma något visst inom politiken bygger på en omöjlighet.

Man kan inte ensam åstadkomma ett jota, utan allt sker i samarbete med andra politiker och resultatet är med andra ord beroende av vad dessa andra tycker och tänker och är redo att samverka till.

Saken blir inte bättre av att ett löfte ges i hela partiets namn, eftersom man (i allmänhet) inte kan veta vilket inflytande partiet kommer att ha efter valet.

Däremot kan man givetvis tala om vilka områden som intresserar en och vad man kommer att arbeta för. Själv redovisar jag för vilka mål och värderingar som kommer att vara vägledande för mig under www.obs.ax.

Jörgen Erlund, (ob)

Nej till gratis kollektivtrafik! Ja tack till egenavgift!

■**Den nya maxtaxan** för kollektivtrafiken som börjar gälla från första oktober är ett mycket bra sätt att locka de som faktiskt har möjlighet att låta bilen stå, att börja åka kollektivt. Det är nödvändigt att minska den onödiga trafiken, men inte på bekostnad av dem som av praktiska orsaker inte har möjlighet att åka buss.

Med det menar jag att reseavdraget i beskattningen inte får sänkas för pendlarna, trots att avdraget minskar skatteintäkterna i kommunerna. Det ökar också möjligheterna att kunna bo och arbeta var man vill på Åland, även i randkommunerna.

Monica Häggblom (c) Eckerö
http://blogg.alandstidningen.
ax/monicas/

Hyresbostäder en självklarhet!

■**Läste för** några dagar sedan i Hbl att hyrorna i Helsingfors väntas stiga med 30-40% under de kommande 5 åren. Ja, du läste rätt. Orsaken är bland annat att efterfrågan på hyresbostäder och inflyttning ökar. Detta låter bekant även när det gäller Mariehamn.

Jag får ibland höra att hyrorna i exempelvis Marstad inte heller är så låga, men, men. På vilken nivå skulle hyrorna ligga om inte Marstad varit förutsende och byggt trots visst motstånd.

Fram för mer kommunala hyresbostäder, heja Marstad, tycker en klok socialdemokratisk kvinna.

Ulla Andersson (s)
kandidat i lagtings- och kommunvalet

Jag vill veta konsekvenser

■**Bäste Fredrik Gustafsson.**

Jag sitter på ett socialdemokratiskt mandat i ÅHS styrelse. Jag vet inte hur länge jag har möjlighet att sitta där, men medan jag gör det så vill jag förbättra för den enskilda människan, men speciellt för de svaga grupperna.

Jag fick möjlighet till det när vi sänkte ÅHS-avgifterna. Där gick mitt förslag att sänka högkostnadstaket för pensionärer till 125 euro igenom. Jag fick också ige-

nom att terapi för barn blev avgiftsfri. Däremot visste jag, att skulle jag ha föreslagit en skrivning om att man utan utredning skulle gett fler tillgång till den offentliga tandvården, så fanns en risk att det skulle bli fel målgrupp som fått nytta av den offentliga tandvården.

Skulle jag ha lagt ett förslag för rösternas skull inför valet, så borde jag nog ha lagt förslaget om att det borde göras, istället för förslag om utredning.

Men jag vill veta konsekvenser, och framför allt vilka som är i behov av den offentliga tandvården. För så som det är nu kan vi inte ha det. Därför föreslog jag en utredning

FG får gärna ta beslut utan utredningar och då kanske ta beslut utan fakta.

Vidare skriver FG i sin insändare 21/9 att den bästa lösningen är ett höjt utkomststöd eller en tandvårdscheck. Tanken är god FG, men socialen hjälper

Integrera kulturen som resurs i hela samhället

■**Kulturen** är en av de viktigaste byggstenarna i hela samhällsarbetet.

Kulturen är ett komplex som skall ingå hela vår omgivning.

Den skall enligt min mening integreras i alla samhällsområden som en resursgivande kraft för medborgaren och därigenom för hela samhället. Näringsliv, vård, skola och miljö är områden som vi speciellt skall fokusera på.

Näringslivet har ofta setts som enbart sponsor i sammanhanget, men jag skulle vilja rikta kulturen

som resursgivande kraft till näringslivets alla områden (via arbetstagaren samt som komplement i produktutveckling och -försäljning.).

Inom vårderna kan kulturen användas i stor utsträckning som stimulans till människans inneboende läkande kraft. Allt detta kan ske via mindre men medvetna insatser i form av estetik i närmiljö, kurser - och workshops , rekreation, professionella konstterapi-tjänster osv. Detta skulle även skapa arbetstillfällen för kulturarbetare, öka innovationen och mångfalden(s möjligheter) i kulturen. Och inte minst

- ge individen inre balans!

Inom skolan kan man ytterligare integrera innovationskraften i alla ämnen samt erbjuda eleverna ’en kulturell ryggsäck’ som innehåller en viss valbar mängd kulturupplevelser på fritiden.

Kulturens positiva effekter är vetenskapligt bevisade. Nu handlar det bara om att omvandla och använda kulturen som resurs och källa för välbefinnande för alla. (Inom kort kommer jag med mina åtgärdsförslag för detta)

Hannele Vaitilo, (lib)

Vi är för en motorbana

■**Liberalerna** och den liberala ungdomsgruppen är för att en motorbana byggs på Åland.

Vi är samtidigt ett parti som deltar aktivt i miljödebatten så därför finns det också i våra led någon eller några personer som anser att miljöaspekterna i frågan om en motorbana väger så tungt att de har valt att ha som sin åsikt att vi inte skall ha en motorbana på Åland. Det sannolika är att det i alla partier finns personer som säger nej.

Då blir det förespråkarnas uppgift att försöka övertyga alla dem som är tveksamma. Vi måste vara tydliga i våra argument för det finns inte en chans att vi kommer att lyckas förhindra att miljöaspekterna diskuteras innan motorbanan

byggs. Det är tvärt emot bra att miljön diskuteras i alla sammanhang.

Vi som skriver denna insändare anser att det är helt avgörande för miljön och klimatförändringen att teknikutvecklingen inom hela transport- och fordonssektorn sker så fort som möjligt. Motorsporten har alltid varit en föregångare i teknikutvecklingen så allt talar för att nya miljövänliga framdrivningsmetoder kan utvecklas via motorsporten till mera civila användningsområden.

Som exempel kan nämnas att organisationen och beslutsfattarna bakom Formel 1, har som mål att om bara några år övergå till biobränslen och

andra miljövänliga metoder. I andra tävlingsklasser används redan etanol och så vidare. Vi tror att det kan vara så att motorsporten är nödvändig för att skapa en hållbar utveckling.

I en hållbar utveckling ingår också sociala faktorer och vi anser att en meningsfull sysselsättning för ungdomar och andra, är någonting som också måste vägas in. Idag är möjligheterna till att utöva motorsport på Åland alltför begränsade.

Vi är för en motorbana.

Niklas Fabritius, lib
lagtingskandidat
Mats Perämaa, lib
lagtingskandidat

Två separata frågor i språkundervisningen

■**I fredagens** ledare i Ålandstidningen under rubriken ”satsar på svenskan först” ställer **Niklas Lampi** de nyinflyttade ålänningarnas behov av undervisning i svenska mot hemspråksundervisning. Men svenska för inflyttade och hemspråksundervisning ska inte ställas emot varandra för det är två helt skilda frågor.

Jag undrar om Niklas minns att jag talade varmt för både två när han erbjöd mig chansen som ung (sosse) politiker att skriva på ledarplatsen i våras (20.04.07). Niklas menar att det är undervisning i svenska nyinflyttade behöver och inte hemspråksundervisning.

Han tar upp två fall där nyinflyttade ålänningar inte kunde studera svenska vid Medis därför att de hade jobb och medis kurserna skedde under

dagtid och riktade sig främst till de arbetslösa. Men sen dess har det skett en utveckling.

Medis har fått medel att utöka sitt utbud svenska kurser, något som märktes tydligt i senaste mediskatologen, och kan nu erbjuda mycket större flexibilitet: något som jag tycker är väldigt positivt.

Tillbaka till hemspråksundervisning då. Där vill jag och socialdemokraterna också få en utveckling till stånd. Behovet av ett större utbud kurser i svenska gällde vuxna medan hemspråksundervisning gäller barn i grundskola. Hemspråksundervisning, några timmar i veckan anpassad undervisning i deras modersmål, är något som barn som talar andra språk hemma skulle dra nytta av. Niklas Lampi menar dock

att ”den offentliga skolan måste prioritera någonstans. Det är knappast realistiskt att de åländska grundskolorna skulle börja undervisa i kanske 70 hemspråk.” Detta är något som ständigt upprepas av de som talar emot hemspråksundervisning, trots att socialdemokraterna har betonat att hemspråksundervisning borde erbjudas där det finns elevunderlag för det: något som, i det här fallet, Mariehamns stad måste bestämma om.

Undervisning i svenska för inflyttade vuxna och hemspråksundervisning för barn med annat modersmål än svenska är två separata frågor, och Socialdemokraterna vill jobba för och utveckla båda.

Andrew Hagmark-Cooper (s)

redan utkomststödstagare ekonomiskt för att de skall få tandvård, så de mest ekonomiskt utsatta får redan hjälp.

Men det gläder mig att FG nu vill höja utkomststödet, men eftersom det är räknat på en så oerhört låg inkomstgräns, så det är betydligt fler som är i behov av tandvård.

Avslutningsvis så kostar inte en utredning mer än det kan gagna folk. Och så är det så, bäste FG – jag vill hjälpa folk – men främst att människor

skall ha tillgång och råd till en så bra sjuk- och socialvård som möjligt.

Så Fredrik – mitt förslag om utredning är taget inom ÅHS, och nu väntar jag med spänning på resultatet och hoppas på att få fortsätta med frågan efter valet – tack för debatten.

Göte Winé (s)
gotew.blogspot.com

Ökning av utsläpp från fiskodlingar

■**I Ålands radios** miljödebatt hävdade **Veronica Thörnroos** (c), att stora förbättringar skett de senaste åren gällande näringsutsläpp från fiskodlingar

I ÅSUB:s statistik som tyvärr ej sträcker sig längre än till år 2005, när det gäller vattendragsbelastningar kan man läsa följande:

Utsläpp av fosfor från fiskodling år 2002 var 22 ton,

utsläpp 2005 var 28 ton alltså en ökning med ca 27 %.

Var finns förbättringen? Hoppas siffrorna för 2006 är bättre.

Nu gäller det att ge miljöhandlingsprogrammet kraft och gå från vision till handling.

Det hoppas jag vi kan vara eniga om Veronica.

Karl-Erik Williams, FS

Bygg ut Ytternäs skola med fyra nya klassrum

■**Länge har man väntat** på en om- och tillbyggnad av Ytternäs skola. Nu är det dags för beslut och ärendet ligger på stadsfullmäktiges bord i nästa vecka. Ett beslut bräddskar för att staden skall ha möjlighet att få del av det lagstadgade landskapsstödet för satsningen.

Stadsstyrelsens majoritet (fs, soc och ob) valde att gå inför en mindre tillbyggnad av skolan och förslår detta inför fullmäktige. Jag delar inte deras åsikt utan stöder det förslag om utbyggnad av fyra nya klassrum som även

den arbetsgrupp som planerat utbyggnaden talar för.

Staden växer och nya bostadsområden planeras, framförallt i södra Mariehamn. Inom några år kan vi igen vara tvungna till nödlösningar.

Det bör finnas en bättre framförhållning i beslutet och jag uppmanar fullmäktige att välja ett bättre förslag än det som stadsstyrelsen presenterar.

Christian Nordas,
ordförande M-lib

Duger jag som ålänning?

■**Jag är** ålänning sen min barndom. Det kan ingen ta ifrån mig. Jag har åländsk hembygdsrätt sen den dag jag såg dagens ljus! Ändå vill jag har hemspråksundervisning. Är jag då i **Gun Carlsons** ögon inte ålänning?

Andra punkten: Ja, det vill jag också (sättet att göra det kan dock skifta).

Tredje punkten: Med hänvisning till hyreslagen, som är Nordens sämsta för hyresgästerna även efter revideringen är jag klart tveksam hur ett

övertagande av beskattningen skall vara bra för låginkomsttagare etc.

Fjärde punkten: Jag är klart tveksam, det låter som fin propaganda.

Femte punkten: Är väl rätt men kan utnyttjas hur som helst!

Så nu frågar jag: Duger jag eller borde jag helst åka häriifrån? Dock är jag uppställd för socialdemokraterna även denna gång!

Per-Åke Aspbäck (s)

Sälj

det du inte behöver med en annons i Torget

NYHET! Ladda upp bilder på hemsidan

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

Nyankortsvinnare:
Stefan Blomqvist Godby
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Det närmar sig lagtings- och kommunalval. Litar du på politikernas vallöften?
Ja: 15 %
Nej: 85%
548 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

Onödiga fördomar om ungdomar

■ **Ja, jag är en av dem,** tonåringarna. Och enligt vad alla tror och samhället i allmänhet håller med om, så skall jag sminka mig, bära horribla kläder, dricka, röka, skolka och hata och fullständigt skita i skolan. Funderar man en stund till kan listan bli bara längre och längre. Men det är många ungdomar som inte är sådana. Man kan ha svart hår, svarta kläder och ändå vara supersnäll och artig.

Nå, saken som fick mig att skriva hit var det som hände på Open by Night i Mariehamn fredagen den 21 september. Även om det inte är så stor grej, så är det ändå orättvist. Det var flera personer i min ålder som hade fått massor med ballonger som olika politiska partier delade ut runt Torggatan. Dessa personer hade bara smält dem, släppt iväg dem eller andats in heliumgasen och sen skräpat ner med dem. Och sen när min kompis och jag kom och frågade

om vi fick en ballong sa de att ”Nej, det är bara för småbarn.” Och det förstår man ju. Men sen sa några, ”Nej ni är förstora. Och vi har gett några åt såna i er ålder.” Och så pekade hon på ett ställe där det låg massa urpysta ballonger. ”Titta där vad de har gjort, så ni får inte någon.” Även om det här var en relativt liten sak att hetsa upp sig över så är det ändå onödigt att de dömer ut en bara för att några ungdomar inte har skött sig, så får ingen.

Samma sak är det i butiker. Bara för att man är ungdom blir butikspersonalen genast misstänksam och tror att man har snattat eller ska snatta. Det känns mycket obehagligt. Så till all er som har onödiga fördomar om oss ungdomar, tänk en gång till att alla kanske inte är sådana som du tror!

En besviken och lite arg tonåring.

Jippo på stan. Insändarskribenten är besviken för att denne inte fick en ballong eftersom andra ungdomar skräpat ner med dem. Personerna på bilden från fredagens Open by night har inget samband med texten.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Våga vägra fjärrvärme

■ **Angående avtalet** så står det att man ska ansluta sig och jag förstår avsikten från Mariehamns Energis sida att anslutningen skall vara bestående. Detta gäller nog även de övriga områdena. Även tidningarnas prenu-merationsavdelningar vill att anslutningen ska vara bestående men deras avtal är fortlöpande... Ja visst försvinner en inkomst till ME om jag avslutar men detta gäller även om någon avslutar i City eller hur **Henning Lindström.**

Då vi byggde så var fjärrvärmens ett bra alternativ men redan på den tiden var det diskussioner om det tokiga i att ha höga grundavgifter och låga energiavgifter. Detta upplägg är inte bra för att spara energi, då en stor del av energikostnaderna bestod av grundavgift. Tiderna förändras och utvecklingen går framåt med många intressanta uppvärmnings kombinationer.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Bilfri dag, nästa dag bränna däck! Man får ej elda ris i stan, vedeldning - grannarna klagar. **Soffliggaren.**

■ ■ Hurra! Vicken suverän bror jag har! =D Jonte/Pirkka vann Yokohama cup i norska Dokka igår (lördag). Läs mer på www.arcteam.no. **Storasyster.**

■ ■ Vad var det för stor jeep vid Savoy som vinkade till oss i bondan och sedan backade tillbaka i korsningen och vinkade igen? **Tjejerna i bondan.**

■ ■ Nu är hösten här, är det inte dax att det ordnas någon singelträff?? **Singeln.**

■ ■ En lördag utan båda tidningarna på Brändö igen. **040.**

■ ■ Dom vita linjerna på vägarna vid övergångsställena betyder att bilisterna ska stanna för gående och cyklister. Inte ofta det går hem vid Erik Mattsson och vid Olles el. Skärp er tack! **050.**

■ ■ Står det rätt om cykelolyckan Ålandsvägen-Styrmansgatan? Om cyklisten cyklat söderut från cykelbanan ut på övergångsstället, har cyklisten gjort fel. Har cyklisten cyklat på

själva Ålandsvägen och svängt vänster in till Styrmansgatan har cyklisten också fel eftersom man måste använda cykelbanan enligt trafiklagen. **040.**

■ ■ Jag fattar... Det kan funka "en vacker dag". **0457.**

■ ■ Blev fruktansvärt irriterad på alla ungar på Open by night som smällde smällare av något slag runt om i stan och inte tog hänsyn till andra människor och tänkte på var dom smällde. De fanns mycke hundar på stan och alla fyrbenta gillade inte det skarpa ljudet. **040.**

■ ■ Se ner när du går! Ett livslevande under visar sig vardagligen på ljugarbänken i Magazin. Se och häpna. **040.**

■ ■ Motorfrågan. Vilket år kom Chevrolets ZL-1 427 cu.in. motor och i vad för sorts bilar satt den? **040.**

■ ■ Hur är det med försäljningen på skördefesten manne? Skattar försäljarna för det dom

säljer eller går pengarna direkt i fickan? **040.**

■ ■ 3 frågor angående chevrolet. 1 vad betyder det. 2 var kommer det ifrån. 3 vilket år kom v 8 & i vilken modell.gärna hästar/kubik tum. Samt priset. Antal tillverkade? **0457.**

■ ■ Du som vid niotiden på lördagsmorgonen lät din labrador springa lös i Godby, du tar tydligen inga hänsyn till människor och andra hundar i din omgivning. Hunden ska vara kopplad! **040.**

också! Så gick det ju för Alvas när dom körde tramp hela tiden! **0457.**

■ ■ Nä inte är det väl okej att åka för fort! Men alla kan göra tabbar sa igelkotten och klev ner från rotborsten. **zep.60.**

■ ■ På hälsocentralen fredag kväll så var ju mamman värre än ungen. Klart att barnet vill leka.. Måste man skrika för det? **040.**

■ ■ Vart har Koti Pizza - Jessica tagit vägen??? **040.**

■ ■ Niklas, du vägrar godkänna hemspråksundervisning i åländska skolor, eller hur? Det vi borde diskutera är tvåspråkiga barn och hur vi ska hjälpa dem att få bra förutsättningar. Bra möjligheter att få betyg så de kommer in på Lusse. Bra möjligheter att bli Ålandsambassadörer som vuxna! Men du hänvisar till skandaltidningen Expressen och svenska "betongförorter". Tänker du på Mäsvägen, eller? Lågt, Lampi!!! **Mats G.**

■ ■ Om det inte blir någon ändring vad gäller sjukpensionärers och ålderspensionärer ekonomiska situation, får man ta sig härifrån, så sant som sagt. **040.**

■ ■ En sak som Eckerölinjen vinner på är deras goda vegetariska mat i cafeterian! Röbetsbiffar

med fräsch sallad och fint dekorerade tomater, gurkor och till och med passionsfrukt! Och det till samma pris som de andra rättarna. Väl värd att vänta på! **Nöjd vegetarian som väljer Eckerölinjen.**

■ ■ 500 städer har skrivit på Ålborgsättagandena för miljö & hållbar utveckling, 3 i Finland. Duger ej åt våra lokala politiker. **040.**

■ ■ Vill minnas att felmarginalen på radarn var plus minus 2 km/h och personen körde 61 på 30. Enligt vilken matematisk formel blir det hela så mycket bättre? Stannar det fortfarande inte farligt nära 60km/h ? **Do the math...**

■ ■ Man ska hålla avstånden i trafiken. Men ibland sätter det en på verkliga prov att göra det - till den bakomvarande! Som kör ifatt en och sen lägger sig nära bakom utan att köra om. Inte sällan en tjej, fastän dom har rykte om sig att köra försiktigt. Skärpning! **040.**

■ ■ Stackars fartdårar som kör på södra delen av Torggatan, jobbigt att sakta ner när man kommit upp i 70-80? **Småbarnsförälder.**

NYANS ROS

...till **pub Bastun, Chipsen, Ge-foto** samt en extra stort tack till **Röde orms tågchaufför** för bidragen till att vår inspark blev så lyckad! H. Skähla.

HÄLGE

ZITS

Sagt i löneförhandlingarna: Man kan inte lita på politikerna.
NÄRVÄRDARNAS ORDFÖRANDE JUHANI PALOMÄKI

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Pressklipp: Pelargonkrig

Trädgårdsviern kan ta sig rent orimliga proportioner. Det har Inga Heller förstått efter att ha läst Dalarnas Tidningar på en pizzeria i Hedemora. Artikeln handlade om ett pelargonkrig. Detta är Nya Ålands variant på "Pressklippet" – Ålands radios omsorgningshjälpmedel nummer ett. Det årliga miljöombytet företog Inga Heller i år i Dalarna.

– Detta miljöombyte blev ett bra byte, säger hon.

Att cykla Grisslehamn – Siljan runt – Kapellskär är en lagom tur, som tar ett par veckor.

Pelargonkriget ägde rum i Rättvik, där Inga Heller faktiskt just noterat att det fanns många underliga, men nog vackra, pelargoner i lådor vid en uteservering. Föga anade hon att det var just kring dem kriget stod.

Bakgrunden lyder som följer:

Vintern 2006 vinterförvarade en pelargonexpert från Uppsala 1.400 pelargonplantor hos en företagare i Rättvik. Enligt expertens egen uppgift var plantorna resultatet av 35 års ivrigt sökande över hela världen och värda sammanlagt 600.00 kronor. Samlingen var den mest exklusiva i hela Sverige.

– Jag hade inte plats med plantorna hemma på grund av en flyttning, säger hon till tidningen. När jag skulle hämta dem fick jag beskedet att alla hade dött. Det borde hon inte nöjt sig med, kan vi konstatera i dag.

I somras fick saken en dramatisk vändning. Kvinnan besökte Rättvik och till sin stora förvåning ser hon sina egna världsunika pelargoner vid en uteservering. Hon talade med företagaren som hävdade att blommorna var köpta i en handels-trädgård i god tro. Kära nån! Det rörde sig ju faktiskt bara om några pelargoner.

Nu är den person som skulle förvara pelargonerna polisanmäld. Sveriges pelargonsällskap har ännu inte tagit ställning i frågan. Spänningen är... olidlig. Den stora frågan är varför i hela världen pelargonexperten nöjde sig med svaret att blommorna var döda när hon skulle hämta dem.

I Helsingborgs Dagblad läser vi en annan rysare under rubriken "Tio utlånade kaniner blev bara en".

I somras lånade en flicka ut tio kaniner till Ängelholms hembygdsförening.. När hon skulle hämta tillbaka dem fanns bara en enda kvar. Fyra hade dött. De andra hade sålts.

– Jag blev chockad, säger hon i bladet.

En person i föreningen uppger att sommarpersonalen i parken inte hade förstått att kaninerna bara var till låns. Nu ska han försöka köpa tillbaka de sålda kaninerna.

Hur de som dött ska ersättas framgår inte. Spänningen är... olidlig.

Detta var "Pressklippet" för i dag. Och fortsätter vi att härmna en viss lokalradio så låter det ungefär så här:

"Nu spelar vi lite Jularbo och sedan The Ark – i 35 sekunder – för sedan är det hög tid för nyheterna."

Som berättar om något vi redan vetat länge. Det är bra. Lokaljournalistik har två uppgifter:

1: att berätta vad som hänt.

2: att berätta att det inte hänt något som berör just dig.

Blandat boende. Det finns i Mariehamn sedan länge, med hyresbostäder och ägarbostäder litet om varann. Hur blir det om man framöver börjar skilja på socialt boende och rikt boende när det ges bostadslån till nya hyreshus? Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Det skall bli ordning på bostadspolitiken på Åland. Det är alldeles utmärkt.

Nu gäller det bara att få till en bra ordning också.

En arbetsgrupp föreslår ändringar i hyreslagen, ändringar som skall gynna hyresgästerna. Inte en dag för tidigt med tanke på hur ogin den gällande lagen är.

Ett av förslagen är att uppsägningstiden skall vara ett halvt år. Det låter väldigt trevligt, men frågan är om det möjligen är en alltför lång tid. Tar det ett halvt år att skaffa ny bostad? Inte om det är ordning på bostadspolitiken. Halva tiden räcker sannolikt för de flesta. Där det av olika orsaker inte går att ordna ny bostad på den tiden kunde en möjlighet vara att hos tingsrätten be om uppskov med flyttningsdatum.

Uppsägningstiden gäller naturligtvis hyresvärd som hyresvärd, men rent konkret handlar det om de privata hyresvärdarna. Kommunerna, som enligt arbetsgruppens förslag skall stå till tjänst med socialt boende, har ingen anledning att säga upp sina hyresgäster. En privat kan göra det för att flytta in själv eller ordna bostad åt någon i familjen.

Men arbetsgruppen har enats om sex månader, så man har antagligen fått godkänt för detta från bägge sidorna.

Det som är litet tveksamt är indelningen av hyresbostäder i socialt boende och rikt boende.

Visst, det finns personer/familjer som inte har råd med en bostad på den öppna marknaden. För den skull skall ingen vara utan tak över huvudet.

Och det finns personer/familjer, som mer än väl kunde bygga sig ett eget hus eller köpa en aktielägenhet men som av olika orsaker inte vill. Man kanske vill vara fri att flytta. El-

ler väntar på att få hembygdsrätt så man kan bygga på en attraktiv tomt.

De här delas nu in i olika kategorier, det vill säga låneformerna ser olika ut. De fattiga skall bo kommunalt och de rika privat.

Kanske har det rent konkret varit så redan nu. Kommunerna har ju en skyldighet att ställa upp för sina invånare. Nu vill arbetsgruppen återinföra det som i tiden kallades aravalån, där kommunen kunde få ett rätt så frikostigt lån av landskapet för att bygga bostäder som kunde hyras ut billigt. Det ställdes krav på att hyresgästerna inte hade inkomster över en viss nivå och man skulle heller inte få hyra mer än ett visst antal kvadratmeter per person.

Nu ställer arbetsgruppen som villkor att hyrorna skall vara reglerade, hushåll med låga inkomster skall ges förtur och bostäderna skall vara hyresbostäder under lång tid. De skall med andra ord inte kunna friköpas eller säljas som aktielägenheter.

Den andra kategorin av stöd riktar sig till privata affärsdrivande bolag, räntestödet ges på kort tid, vilket här anges som 10-15 år. Sedan kan bostaden säljas.

Inställningen till hyresboende och hyresgäster har varit litet tveksam på Åland. Att bo på hyra har inte ansetts fint. Att vara hyresgäst är liktydigt med att inte ha råd, man får en stämpel.

Om nu kategorierna av hyresgäster ytterligare delas upp så att de som verkligen inte har råd bor i vissa hus och de som har råd men inte vill bor i andra, då är man på

gränsen till att skapa slum. Vem vill bo i ett hus som är byggt enkom för dem som inte annars har råd att bo?

En bra sak är i alla fall att gruppen är enig om att samhället måste ställa upp med bostadslån för att hålla igång byggandet. Marknaden är inte allena saliggörande. Men visst spårar man i förslaget tongångar från dem som anser att samhället skall hålla fingrarna borta.

Det är där det kommunala byggandet för dem med inte så mycket pengar kommer in. Får man lån av samhället så skall man inte göra vinst. Inte om man inte är privat.

Förslaget får nu ligga till sig över valet. Beroende på hur det går då kan det bli ändringar åt det ena eller andra hållet. Men någonting kommer det ut av gruppens arbete, förhoppningsvis någonting bra.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning: Posten: vard kl 6.30-14, tfn 636 752, lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.
Nya Åland: vard kl 8.30-16.15, tfn 23 444.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219				

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007					
M:HAMN 01.50 ²⁾ 11.00 ³⁾	→	ÅBO 08.00/09.00 ¹⁾ 17.00/18.30 ³⁾	→	M:HAMN 12.55 L 23.20 L	
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15	
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen, 30 min före avg. varefter incheck, bilj. försäljning, ej kan garanteras					
M:HAMN 04.25 13.05 L ¹⁾ 23.30 L ³⁾	→	STOCKHOLM 09.30/17.00 18.15/19.15 ¹⁾ 06.00/07.30 K	→	M:HAMN 23.45 01.40 05.50	
L = Långnäs K = Kapellskär					

1) Ej 27.9–4.10 2) Ej 28.9–5.10
3) Andrad turlista Silja Europa 23–27.9, kontakta Silja Line för info eller www.tallinksilja.fi.
28.9 avg 14.45!

SILJA LINE
A member of AS Tallink Grupp

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00²⁾–00.50 → 01.00³⁾–10.00
10.00 –05.00²⁾ ← 04.50 –18.00¹⁾

Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

1) Romantika inställd pga dockning 18/9, 20/9, 22/9, 24/9
2) Inställd 19/9, 21/9, 23/9, 25/9
3) Inställd 20/9, 22/9, 24/9, 26/9

ÅLANDSTRAFIKEN 20.8–31.12.2007

MARIEHAMN – KAPELLSKÄR

Måndag – torsdag

Fredag – söndag

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
 08.00	→ 09.30	07.00 1)	→ 08.30
16.00	→ 17.30	13.00	→ 14.30
15.30	→ 12.00	19.00	→ 20.15
22.30	→ 19.00	12.30	→ 09.00 1)
		18.30	→ 15.00
		00.05	→ 20.30

1) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Buss Stö-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	→ 06.30
04.35 M	→ 09.40
10.15 M 2)	→ 15.30
14.25 M	→ 18.55
14.10 M	→ 07.45
23.35 M	→ 16.45
07.45 M	→ 18.00 2)
03.20 L	→ 20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	→ 07.35	
14.25 M	→ 19.50	
23.45 M	→ 10.00	
14.10 M	→ 08.45	
01.00 L	→ 21.00	
04.25 M	→ 17.30 3)	

2) Reservation för charteravgång

Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 10 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs

Boka alltid din resa!

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11

www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONS-UTRYMME

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 6/1 2008

OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar		13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	
Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via City-terminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. **Extra turer fr. Eckerö:** 18/10 kl. 8.30, 4/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. **Extra turer fr. Grisslehamn:** 5/12 kl. 20.00
Ej trafik 24-25/12 samt 31/12 kl. 18.30 och 1/1 2008 kl. 10.00

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn → Sto 10.00 → 15.45
Sto → M:hamn 18.00 → 02.00
Sönd-tisd Onsd-lörd 18.00 → 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN

20 augusti - 1 februari

Måndag – fredag

06.50	AB		15.10	ABCD
07.20	ABCD		15.40	ABCD
07.50	ABCD	lörd	16.10	ABCD
08.20	ABCD	B	16.40	ABCD
08.50	ABCD	A	17.10	ABCD
09.20	ABCD	B	17.40	AB
09.50	AB	A	18.20	B
10.20	AB	B	18.50	A
10.50	AB	A	19.20	B
11.20	AB	B	19.50	A
12.10	AB	–	20.20	B
12.40	AB	B	20.50	A
13.10	AB	A	21.20	B
13.40	AB	B	21.50	A
14.10	AB	A	22.20	B
14.40	AB	B	22.50	A

A = norrut, motsols B = söderut, motsols
C = norrut, motsols D = söderut, motsols

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

MÅNDAG 24 SEPTEMBER 2007

dagens ålänning

vädret

dagens rätt

”Abborren tog slut”

Naturbruksskolans kök ilar Emilia Mollberg, andra årets kockstuderande i hotell- och restaurangskolan fram mellan karotterna under skördefestens sista timme. Skolans elever har fått jobba hårt under både lördagen och söndagen när mängder av folk sökte sig till Jomalaby.

Vad har du gjort?

– Lagat mat, serverat, tagit hand om salen. Allt möjligt. Det har varit ordentligt mycket folk. Riktigt kul faktiskt.

Vad har serverats åt alla besökare?

– Potatis- och purjosoppa, pannbiff, och så tre av de landskapsrätter som det var tävling om tidigare under skördefesten – gös på spenat, gäddbiffar och abborre á la Kaj.

Vilken tyckte du var godast?

– Abborren. Den tog slut här också.

Tog något annat slut?

– Potatisen tog just slut. Men det fixade vi, vi hade mera här

Fullt upp. Emilia Mollberg har jobbat hårt under skördefesten. Annars kollar hon gärna på film. Foto: ERKKI SANTAMALA

i köket.

Vad gör du när du inte jobbar?

– Jag är med vänner och tar det lugnt. Fikar på stan och kollar på film.

Har du sett nån bra film på sistone?

– Min favoritfilm är Gone with the Wind, jag älskar den! Snygga bilar, bra musik, bra skådespelerare.

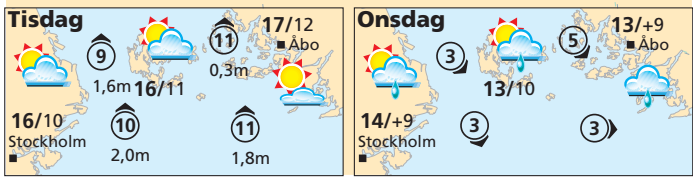
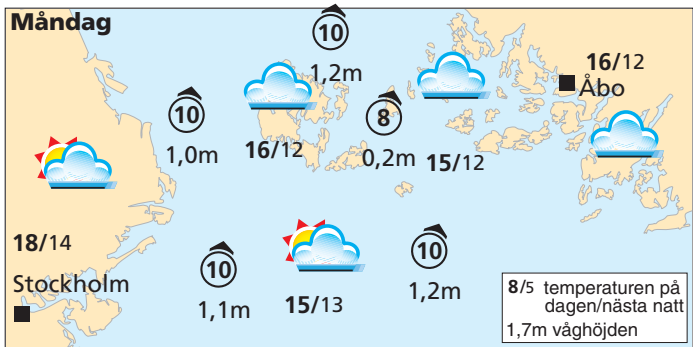
Vad kör du själv för bil?

– Ingen. Helst skulle jag vilja ha en Mustang. Men de är ju lite dyra.

Och till sist, vem vill du hälsa till?

– Min syster Jaija. Hon fick frågan om hon ville bli dagens ålänning för en tid sedan, men hon tackade nej.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

I går kl 15	temp.	moln.
Jomala	14	☀ ☁
Åbo	14	☀ ☁
Helsingfors	14	☀ ☁
Stockholm	17	☀ ☁

temp.	vind	m/s
Nyhamn	12	SV 7
Märket	13	S 5
Kumlinge	14	SV 4

Vattenståndet i går kl 15	Föglö +30 cm	Åbo +32 cm
---------------------------	--------------	------------

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	7:27	19:35
Helsingfors	7:07	19:15
Stockholm	6:35	18:43

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +lsa

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +1sa

Kyckling med gremolata

- 1 grillad kyckling
- 4 portioner valfri pasta
- 1 dl svarta oliver, t ex kalamata
- 1 citron
- 50 g saltorkade tomater (1/2-1 dl)
- 8 kvistar bladpersilja
- 1-2 vitlöksklyftor
- 0,5 dl olivolja
- 500 g broccoli
- salt, svartpeppar

Koka pastan enligt anvisningen på förpackningen. Dela ev oliverna. Strimla de saltorkade tomaterna. Finriv skalet på citronen. Strimla persiljan och blanda med citronskalet i en skål. Pressa i vitlök och blanda ner oljan. Smaksätt gremolata med 0,5 tsk salt och 1 krm peppar. Skär broccolin i små buketter och lägg i pastavatten när det är 2 minuter kvar av koktiden. Blanda oliver, tomat och gremolata med broccoli och pasta. Smaka av med salt och svartpeppar. Skär kycklingen i bitar och servera med pastan.

TIPSA 0457-313-4444

MESSA 0457-323-4444

RING 018-23444

LUNCH-GUIDNING

tisdag 25.9 kl 12.00
bland konstverken
i Ålands lagting

Samling
i lagtingets entré

ÅLANDS KONSTMUSEUM

Lunchbuffé

Måndag 24.9

Varmrökt lax med spenat (GH)

Pytt i panna med ägg (GL)

Morotsomelett (GH)

Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!

Fritidsdräkt
Vind och vattentäta dam/herr, flera färger

99€

SPORT center
NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**

Hos oss hittar du hundfoder av kvalitet!

LONE STAR PRECEPT ADVANCE

Allt från LUPUS, årets sponsor av hundutställningen

Häst & Fritid

Skarpansvägen 29, tel 12 890
Mån-fre. 11.00-17.30, lör 10-14

Veckans produkt

MULTIFUNKTION-SKRIVARE

Skriv ut, skanna, faxes och kopiera, med PictBridge, och PhotoCapture Center™

MFC-240C
99€

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

POUSSA-erbjudande
HARTWALL
2 x 2-pack
Gul Jaffa 1,5 liter
500
2-pack inkl. pant
Utan Plussa-kort 6,70/2-pack
MATHIS
Punkten
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

ÖPPETTIDER

Måndag – lördag
10.30-19.00

Söndag
12.00-19.00

